

בעזרת השם יתברך

מֵאֲמָרֵי

חֵרְבֵן

בֵּית הַמִּקְדָּשׁ

מְלוֹקָטִים מִסֵּפֶר

חֵזֶהר הַקְּדוֹשׁ

עִם בִּיאור הַנִּפְלֵא

מֵתוֹק מִדְּבַשׁ

הַמִּפְרֵשׁ כָּל מֵלָה וּמֵלָה בְּדֶרֶךְ קָל וְקִצֵּר

מֵאֵת הַגֵּה"ק הַמְּקוּבָּל

רַבֵּי דִּנְיָאֵל פְּרִישׁ זְצוּקֵלֶה"ה

ספרי המחבר בעל מתוק מדבש צוק"ל

מאמרי הזוהר הקדוש

ע"פ מתוק מדבש
סדר א' - שבת, מועדים
סדר ב' - סדר חיים,
כנינים

זמירות מתוק מדבש

לשב"ק יוד"ט
עם ילקוט התנועות
סוגות מסכת
הארי"ז הקדוש

סידור מתוק מדבש

לשבת קודש
נלימות החול
עם שילוב תורת ארנות
ספר, אשבנו,
עדות המורה

אוצרות חיים

ע"פ מתוק מדבש
הוא השער
והמבוא אל קבלת
הארי"ז שנכתב ע"י
מרת"ו זיע"א
ב' חלקים

שער הגלגולים

והוא אחד מן השמונה
שערים מרתות
הארי"ז, שנכתבו
ע"י תלמידו מוהר"ו
זיע"א
ב' חלקים

שער המונות שבת

והוא שער השישי
של השמונה שערים
מרתות הארי"ז
אשר נכתב ע"י המו"ז

הק לישראל

ע"פ מתוק מדבש
והוא חמשה חומשי
תורה מסודרים לפי
ימות השבוע למשך
כל השנה

אוצר הזוהר

אלפי ערכים
משוטטים מדברי
הזוה"ק תיקוני זוהר
זו"ה ע"פ סדר אל"כ

שערי זוהר

מבוא
לכל הבא לעסוק
בספרי הזוהר הקדוש
ובתורת הנסתר

האדרות

ע"פ מתוק מדבש
אדרא רבא
ואדרא זוטא
אדרא דמשכנא
וספרא דצניעותא

בספרתם לכם

התנועות ישירות
לתקון המידות
לכל יום יום
לימי ספירת העומר

ימי הבחרות ובר מצוה

הורבת ליום
הברי מצוה ולכלל
דיוורי החמד בתחילת
דורם כעבודת ה'

קדושה וצניעות השלם

הדרכות והתנועות
איש וביתו בעין
"קדש עצמן"
במורה לך

כתר הצניעות

לשח"ק-ארי"ש
דברים מלוכמים חיזוק
הצניעות הליכות
והלכות והדרכות
לכבוד ישראל ביסודי
הצניעות

יום החופה

לחתן ולכלה
עניי הלכה ומוסר,
דברים ומנהגי החופה
החתונה זו"מי
המשתתף

שמירת המחשבה

חובת ומעלת
שמירת המחשבה
ועצות ומעלות
מועילות לכל ארי"א

כוונת הברכות

מעלת ומוטא ברכות
מלקט מדברי חז"ל
ומספרי הראשונים
והאחרונים

הגדה של פסח

מתוק מדבש
עם ילקוט מונות
והנרות מסכת
הארי"ז

הקדמה

בעמדינו בשער הקונטרס מאמרי חורבן בית המקדש עלינו להתעורר כי הנה בדורינו זה כאשר עומדים אנו קרוב לאלפיים שנה מחורבן בית מקדשינו ותפארתנו, ובעוה"ר הירידה בגלות הרוחני מתרבה מיום אל יום, כמאמרם ז"ל (מוטה דף מט ע"א) בכל יום ויום מרובה קללתו משל חבירו ה' ירחם, וריבוי עניני הגשמיים והבלי תענוגי העוה"ז משכחים את תכליתו של האדם והוכתו בעולמו, והלב הולך ומטמטם מלהרגיש את גלות השכינה ומה שנחסר מאתנו בחורבן ביהמ"ק, כאשר זכו ישראל קדושים לראות ולהרגיש את זיו נועם השכינה הקדושה בביהמ"ק בהקרבת הקרבנות, ומאיך נמנע מאיתנו ענין הכפרה והנקיון מהחטאים, ואכן הן הם בעוכרינו, לכן חובתינו להתחזק במצות הצפייה לנאולה שהיא מצות עשה לדעת הסמ"ק ואמרו חז"ל (שבת דף לא ע"א) כי כרינו של אדם שואלין ודורשין ממנו בדבר צפית לישועה, והיינו שעלינו להשתוקק ולצפות וליחל על גאולת השכינה הקדושה וכלל ישראל, ועל ביאת משיח צדקנו ובנין בית מקדשינו, כמאמר הכתוב (חבקוק ב ג) אם יתמהמה חכה לו כי בא יבא ולא יאחר.

ובן אנו אומרים ב"ג העיקרים להרמב"ם ז"ל אני מאמין באמונה שלימה בביאת המשיח ואף על פי שיתמהמה עם כל זה אחכה לו ככל יום שיבא. אשר בזה אנו מקרבים את הגאולה כמבואר במדרש (ילקוט תהילים תשלו), (אפילו) אין ביד ישראל אלא הקיווי כדאי הן לגאולה בשכר הקיווי.

גם נכלל בזה ענין התעוררות הזכירה, אשר הרב בעל החרדים בספרו (פרק לה) מנה זאת כמצות עשה מדברי קבלה ומדברי סופרים, כמ"ש (תהלים קלו ה) אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני, כלומר שעלינו לזכור תמיד את בית המקדש, ירושלים וחורבנם, וכן את ירידת השכינה בגלות, הריגת הצדיקים, וגלותן וצערן של ישראל הקדושים, בגלות הרוחני והגשמי בכללות ובפרטות, שעל כל זה יש להרכות בבכיה, ובפרט בעת אמירת תיקון חצות, ביחוד בימי בין המצרים, ולאונן ולקונן בלבנו על צער השכינה ומשיח צדקנו אשר הוא מחולל בעונותינו, ובוה נבא לשלימות נפשנו ורוחינו כמאמר הערות דבש (ח"א דרוש א בביאור ברכת ולירושלים עירך), וזה לשונו, צריך להוריד דמעה מאין הפונות, על בנין ירושלים והחזרת קרן דוד, כי הוא תכלית שלימות האנושי, ואם אין לנו ירושלים ומלכות בית דוד למה לנו חיים, וכו', ואם מלאכי מעלה קוראים בכבי וקינה על חורבן ירושלים יומם ולילה לא יחשו, והם אבלי ציון, איך נחשה אנו ולא נבכה על חילול ה', עכ"ל.

ובכת הבכיה של השכינה הקדושה יחד עם בני ישראל נגאל במהרה כמבואר בוהר שמות (דף יב ע"ב), וזה לשונו (עם ביאורינו) אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה, לְיִמְנָא דְאַתִּי מַה בְּתִיב לַעֲתִיד לְבָא מַה כְּתוּב, בְּבִי יְבוּאוּ וּבְתַנְנִינִים וְגו', מַהוּ בְּבִי יְבוּאוּ בְּאִיזוּ כְּכִי, וְאִמַר בְּזִכְרוֹת בְּכִי דְאִם תִּילַד שְׁחִיא רְחַל, יְבוּאוּ וְיִתְבַּנְּשׁוּן מִן גְּלוּתָא בְּזִכְרוֹת כְּבִיתָהּ שֶׁל הַשְּׂכִינָה יִתְקַבְּצוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת, וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, שְׂוֹרְקָנָא דְיִשְׂרָאֵל לָא תִלְיָא אֱלָא בְּבִי גְּאוּלְתָּהּ שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵינָה תִלְיָה אֱלָא בְּבִי, עכ"ל. ובזכות הצער והבכיה על חורבן בית המקדש נוכח לראות בשמחתה במהרה, כמבואר בוהר בשלח (דף נ"ה ע"ב), וזה לשונו (עם ביאורינו) כָּל בַּר נֶשֶׁ דְבְּבִי וְאָרִים קָלִיָּה עַל חֲרָבִי בִּיתִיָּה דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כֹל אָדָם שְׂבוּכָה וְנוֹשָׂא וּמְרִים קוּלוּ עַל חוֹרְבָן בֵּיתוֹ שֶׁל הַקֹּבֶה, וְכִי לְמַה דְבְּרִיבִי לְבִתְרָה יִזְכֶּה לְמַה שְׂכְּתוּב

הקדמה

אחר כך יִחַדּוּ יְרֵנּוּ שִׁיחַד עִם כָּל יִשְׂרָאֵל יִרְנֵן לְהַקְבִּ"ה בְּשִׂמְחָה בַּעַת הַגְּאוּלָּה, וְזָכִי לְמַחְמֵי לִיָּה
בְּיִשׁוּבָא בְּחֻדְוֹתָא וַיִּזְכֶּה לְרֵאוֹת אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּישׁוּבוֹ וּבְשִׂמְחָתוֹ בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּנוֹ אֲמֵן.

וּבְוֹדֵאֵי שְׂבִיחָה וּבִזְכוֹת הַהַתְעוֹרְרוֹת בְּתַקוֹת הַגְּאוּלָּה וְהַהֲשַׁתְּפוֹת בְּצַעַר הַשְּׂכִינָה וּבְנִיַּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
עִם סְגוּלָּה, נִזְכֶּה בְּקִרְוֵב שִׁיקוּיִים בְּנֵי מִקְרָא שְׂכֵתוֹב וְקִרְאוֹתֵם דְּרוּר בְּאַרְצָא לְכָל יוֹשְׁבֵיָה,
בְּבִיַּאת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ וַיִּתְקַע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל לְחִירוֹתֵינוּ בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּנוֹ אֲמֵן.

תוכן המאמרים

- "מאמר צעקת האבות"** ז
- ובו מבואר שבשעה שנהרב בית המקדש עלה קול הצער של בני ישראל ונתעורר על קברי האבות ומיד התעוררו האבות והאמהות, ובאו אל משה רבינו ומיד התעורר משה ובא עמהם אל יהושע והלכו כולם יחד אל ארץ הקדושה ומצאו שנהרבה, ונכנסו לביהמ"ק וראו שנשרף ועשו בו הספד כדי לעורר את הרחמים העליונים, וכל מלאכי עליון ככו עמהם ועל ידי הבכיות התעורר הקב"ה ובא אליהם, וקמו האבות ולימודו זכות על בני, והקב"ה ענה להם שחטאו לפניו, וענו האבות שאמנם צריכים הם לרצות ולטהר ועונותיהם על ידי היסורים והגלות עד שיהא עת רצון מה' לגאול אותם במהרה בימנו אמן.
- "מאמר הספד רחל"** יא
- בו מבואר שרחל הרימה קול בכיה במרירות גדולה, ומענה להקב"ה שכדי שלא תתבוז לאה אחותה מסרה את נפשה ומסרה את הסימנים ללאה והכניסה את צרתה בביתה, ואתה שמדתך רחום וחנן היה לך לעבור על עונותיהם, ולא רצתה לקבל תנחומין עד שנשבע לה הקב"ה שיגאל את בניה, במהרה בימינו אמן.
- "מאמר שאגת השכינה בתחילת הלילה"** יד
- בו מבואר שבכל לילה נשמע קול מרירות מכאבה של ציון מרום רקיע עד למטה, ומלמטה עד רום רקיע, כי בתחילת הלילה בוכה השכינה ושואגת מלמעלה ברום הרקיע עד למטה, ואחר כך יורדת השכינה למקום מזבח החיצון ורואה את מקומה שהוא חרב ונטמא בטומאה, אז מיללת ושואגת השכינה עד רום הרקיע איך נסתלק כל השפע שהיה על ידי הקרבנות, וששת אלפים מלאכים שהיו נהנים מן הקרבן בכל יום, יורדים עם השכינה ובוכים על ביטול עבודת הקרבנות.
- "מאמר סדר חורבן ביהמ"ק"** יד
- בו יבואר שבשעה שגזר הקב"ה שיהרב ביהמ"ק אז קרא לכל צבאות השמים, ופתח הקב"ה בהספד על בני, והשביע את המלאכים שבד' רוחות העולם שישניחו על בני ישראל כשיתפזרו שם בני ישראל, ואמר הקב"ה אל השכינה שתלך עם בני בגלות לשמור אותם, ואמרה השכינה להקב"ה אין אני יכולה לראות כאשר שונאיהם מכלים אותם, אז נשבע הקב"ה לגאול את ישראל באחרית הימים כמו שכתוב "ויש תקוה לאחריתך" במהרה בימנו אמן.
- "מאמר בכיית מלאכי מעלה"** כו
- בו מבואר כי כשנכנסת הלילה שדומה לגלות אין המלאכים נכנסים לפני הקב"ה לשיר וכל שירתם הוא מבחין, ובחצות הלילה הקב"ה בועט ברקיע ומזדעזעים עליונים ותחתונים מחמת גודל צער השכינה, ואז כל המלאכים בוכים על חורבן בית המקדש, ואין נחת לפניו אלא בזמן שמתעוררים למטה בלימוד התורה. ואמר עוד שאין המלאכים אומרים קדושה אלא כשכני ישראל למטה מקדשים את השי"ת, ואז עולה הקדושה מלמטה ומלמעלה יחדיו.
- "מאמר אבילות בתשעה באב"** כח
- בו מבואר שאחר שחטאו ישראל ונהרב ביהמ"ק נאמר על שכינה איכה ישבה "בדד" ועל כן צריך לכבות את הנרות בליל תשעה באב, ועושים הספד, ויושבים על הארץ כאבלים.
- "מאמר בכיית יוסף"** כט
- בו יבואר שמה שבכה יוסף על צוארי בנימין, לרמוז לו כי כמו שנמכר יוסף ע"י שגאה ולשון הרע, כן על ידי זה יחרבו ב' בתי המקדש. וכשבית המקדש נהרב כל העולם נחשר, והשמש לא האיר וגם השמים והארץ והכוכבים לא השפיעו את כוחם, יהי רצון שיבנה במהרה בימינו אמן.

מאמר צעקת האבות

אִיכָה, רַבִּי פְּנַחֵס פֶּתַח (ירמיה לא ד) קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תִמְרוּרִים
וְגוֹמֵר, בְּשַׁעֲתָא דְאַתְחַרְבַּ בֵּי מִקְדָּשָׁא וְאַתּוּקְד, אַתָּא קָלָא וְאִיתְעַר
עַל קַבְרֵי אַבְהֵן קְדָמָאִי, וְאָמַר, אַבְהֵן קְדָמָאִי אַתּוּן דְּמִיכִין בְּשִׁינְתָּא,
וְלֹא יִדְעִיתוּן צַעְרָא דְעִלְמָא, בְּנִיכּוּן דְּגַדְלָתוּן בְּצַעְרָא וְאִעִילָתוּן לֹוּן
בְּהִימְנוּתָא סְגִי דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָא מִיתוּ, וְהָא אַתְקַטְלוּ, וְהָא אַזְלוּ
בְּגְלוּתָא בֵּין שְׁנְאִיהוּן, יְדִיהוּן מְהֵדְקֵן לְאַחוּרָא, מִיִּיתִין בְּכַפְנָא, וּבְתִיהוּן
אַתּוּקְד, אֵן רַחֲמִין דִּילְכוּן, אֵן מְהִימְנוּתָא דִּילְכוּן, קוּמוּ אִיתְעַרוּ לְגַבְיִיהוּ.

מתוק מדבש

"מאמר צעקת האבות" ובו מבואר שבשעה שנחרב בית המקדש עלה קול הצער של בני ישראל ונתעורר על קברי האבות ומיד התעוררו האבות והאמהות, ובאו אל משה רבינו ומיד התעורר משה ובא עמהם אל יהושע והלכו כולם יחד אל ארץ הקדושה ומצאו שנחרבה, ונכנסו לביהמ"ק וראו שנשרף ועשו בו הספד כדי לעורר את הרחמים העליונים, וכל מלאכי עליון ככו עמהם ועל ידי הבכיות התעורר הקב"ה ובא אליהם, וקמו האבות ולימדו זכות על בניו, והקב"ה ענה להם שחמאו לפניו, וענו האבות שאמנם צריכים הם לרצות ולטהר עונותיהם על ידי היסורים והגלות עד שיהא עת רצון מה' לגאול אותם במהרה בימנו אמן.

(מקור המאמר נזכר מדש איכה דף ק"א ע"ג וצנצ'אורינו כך ג עמ' תרס"א-תרס"ב)

מאמר הבא בשינוי ענין ולשון מובא באריכות במדרש איכה רבתי פתיחתא כ"ד

אִיכָה יִשְׁבֵה בְּרַד הַעִיר, רַבִּי פְּנַחֵס פֶּתַח לְפָרֵשׁ מַה שֶּׁכְּתוּב קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי
תִמְרוּרִים רַחַל מְבַכָה עַל בְּנֵיהָ, הִנֵּה בְּשַׁעֲתָא דְאַתְחַרְבַּ בֵּי מִקְדָּשָׁא וְאַתּוּקְד בִּשְׁעָה
שֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְנִשְׂרַף, אַתָּא קָלָא הוּא קוֹל צַעַר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאִיתְעַר עַל קַבְרֵי אַבְהֵן
קְדָמָאִי וְנִתְעוֹרַר עַל קַבְרֵי הָאֲבוֹת הָרִאשׁוֹנִים, וְאָמַר וְכַךְ אָמַר הַקּוֹל אַבְהֵן קְדָמָאִי אַבוֹת
הָרִאשׁוֹנִים, אַתּוּן דְּמִיכִין בְּשִׁינְתָּא אַתֶּם נִרְדָּמִים בְּשִׁינְתָּא, וְלֹא יִדְעִיתוּן צַעְרָא דְעִלְמָא וְאִין
אַתֶּם יוֹדְעִים אֵת הַצַּעַר שֶׁיֵּשׁ בְּעוֹלָם, הִרִי בְּנִיכּוּן דְּגַדְלָתוּן בְּצַעְרָא בְּנִיכִים שֶׁגִּדְלָתָם בְּצַעַר
וּבְקוּשִׁי, וְאִעִילָתוּן לֹוּן בְּהִימְנוּתָא סְגִי דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְהִכְנַסְתֶּם אוֹתָם בְּאִמּוֹנוֹתוֹ
הַגְּדוּלָה שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הָא מִיתוּ וְהָא אַתְקַטְלוּ הִרִי מַהֵם מִתּוֹ בְּדַבְרֵי, וּמַהֵם נִהְרְגוּ
בְּחֶרֶב, וְהָא אַזְלוּ בְּגְלוּתָא בֵּין שְׁנְאִיהוּן יְדִיהוּן מְהֵדְקֵן לְאַחוּרָא וּמַהֵם הִלְכוּ בְּגְלוּתָא בֵּין
שׁוֹנְאִיהֶם כְּשִׁידִיהֶם קְשׁוּרוֹת לְאַחוּרֵיהֶם, מִיִּיתִין בְּכַפְנָא וּמַהֵם מִתִּים בְּרַעַב, וּבְתִיהוּן אַתּוּקְד
וּבְתִיהֶם נִשְׂרְפוּ, אֵן רַחֲמִין דִּילְכוּן אִיפֵה הֵם הִרְחַמְתֶּם שְׁלָכֶם, אֵן מְהִימְנוּתָא דִּילְכוּן אִיפֵה
הִנְאִמְנוֹת שְׁלָכֶם, קוּמוּ אִיתְעַרוּ לְגַבְיִיהוּ וְהִתְעוֹרְרוּ אֵל בְּנִיכֶם וְתִרְאוּ אֵת צַעְרֵם.

מִיד אֲתַעְרוּ אֲבֹהֶן וְאִמָּהֶן, וְאָזְלוּ לְגַבֵּי מֹשֶׁה, אָמְרוּ לִיה, מֹשֶׁה רַעֲיָא מְהִימְנָא, אֵן אִינוּן בְּנִין, אֵן שְׂבָקְתָּ לֹון, מִיד אִיתְעַר מֹשֶׁה וְאָזַל עִמָּהוּן לְגַבֵּי יְהוֹשֻׁעַ, אָמַר לִיה, בְּנֵי אֲבֹהֶן אֵלִין, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דְּפַקְדֵנִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵיהוּן, וְשְׂבָקִית לֹון בִּידְךָ, אֵן אִינוּן.

אָתִיב יְהוֹשֻׁעַ וְאָמַר, רַבִּינוּ מֹשֶׁה, בְּאַרְעָא קִדְשָׁא שְׂבָקִית לֹון, וּפְלִיגִית לֹון אַרְעָא עַל פּוּם עַדְבָּא כְּמָה דְּפַקְדַתְנִי, וְכִלְהוּ שְׂבָקִית גְּבַר עַל אַחְסַנְתִּיהָ וְעַל עַדְבֵיהָ.

מִיד אָזְלוּ פּוּלְהוּ לְאַרְעָא קִדְשָׁא, וְאַשְׁכַּחוּ לָהּ דְּאַתְחַרְבָּא, דְּלֹא אֲשַׁתְּמַע בַּהּ קִלְא, עָאלוּ לְבֵי מַקְדְּשָׁא, וְחָמוּ דְּאַתְוֹקֵד, עַבְדוּ בַּהּ הַסְפִידָא,

מתוק מדבש

מִיד אֲתַעְרוּ אֲבֹהֶן וְאִמָּהֶן מִיד נַתְעוּרְרוּ הָאבוֹת וְאִמֵּהוֹת שְׁהִיו מִרְכַּבָּה לְמַלְכוּת וּלְשַׁלַּשׁ מְדוּת חֶסֶד גְּבוּרָה תְּפָאֵרַת, וְאָזְלוּ לְגַבֵּי מֹשֶׁה וְהִלְכוּ אֵל מֹשֶׁה שְׁהִיה בְּסוּד הַדַּעַת לְמַעְלָה מֵהֶם, אָמְרוּ לִיה לְמֹשֶׁה, מֹשֶׁה רַעֲיָא מְהִימְנָא מִשְׁה הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, אֵן אִינוּן בְּנִין אִיפֵה הֵם הַבְּנִיִם, אֵן שְׂבָקְתָּ לֹון אִיפֵה עֲזַבְתָּ אוֹתָם, מִיד אִיתְעַר מֹשֶׁה וְאָזַל עִמָּהוּן לְגַבֵּי יְהוֹשֻׁעַ מִיד הַתְעוּרֵר מִשְׁה וְהִלְךְ עִמָּהֶם אֵל יְהוֹשֻׁעַ, שְׁהוּא הִיה מוֹשֶׁרֶט זְמַלְכוּת צְסוּד פְּנֵי לְזַנְה, אָמַר לִיה מִשְׁה לִיהוֹשֻׁעַ בְּנֵי אֲבֹהֶן אֵלִין, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּנֵי הָאבוֹת הָאֵלוּ, שְׁהֵם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דְּפַקְדֵנִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵיהוּן שְׂפַקֵד אוֹתִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם, וְשְׂבָקִית לֹון בִּידְךָ וְעֲזַבְתִּי אוֹתָם בִּידְךָ, אֵן אִינוּן אִיפֵה הֵם.

אָתִיב יְהוֹשֻׁעַ וְאָמַר הַשִּׁיב יְהוֹשֻׁעַ וְאִמַר, רַבִּינוּ מֹשֶׁה, בְּאַרְעָא קִדְשָׁא שְׂבָקִית לֹון עֲזַבְתִּי אוֹתָם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שְׁהִיא סוּד הַמְּלְכוּת, וּפְלִיגִית לֹון אַרְעָא עַל פּוּם עַדְבָּא כְּמָה דְּפַקְדַתְנִי וְחִלְקִיתִי לְהֵם אֵת הָאַרְץ עַל פִּי הַגּוּרֵל כְּאִשֶׁר צִוִּיתִי, וְכִלְהוּ שְׂבָקִית גְּבַר עַל אַחְסַנְתִּיהָ וְעַל עַדְבֵיהָ וְאֵת כּוֹלָם עֲזַבְתִּי אִישׁ אִישׁ עַל נַחְלָתוֹ וְעַל גּוּרְלוֹ, ר"ל כֵּל שְׂבַט עַל מְקוּם רְמִיזָתוֹ וּמְקוּם רּוּחַנִיּוֹתוֹ וּבַחֲנִיתוֹ בְּמַלְכוּת.

מִיד אָזְלוּ פּוּלְהוּ לְאַרְעָא קִדְשָׁא מִיד הִלְכוּ כּוֹלָם לְאַרְץ הַקְּדוּשָׁה, וְאַשְׁכַּחוּ לָהּ דְּאַתְחַרְבָּא וּמִצְאוּ אוֹתָהּ שְׁנַחֲרַבָּה, (הִינּוּ הַצְּמִינָה הַאֲחֻרוֹנָה שְׁזַמְלָכוּת, שְׁנֵה הוּא סוּד הַסּוּרֵן וְהַגּוֹלוֹת), דְּלֹא אֲשַׁתְּמַע בַּהּ קִלְא וְלֹא נִשְׁמַע בַּהּ קוּל מַחְמַת רּוּב הַשְּׁמֻמוֹן, עָאלוּ לְבֵי מַקְדְּשָׁא וּנְכַסּוּ לְבֵית הַמַּקְדֵּשׁ, (שְׁהוּא צְמִינָה פְּנִימִיּוֹת שֶׁל הַמְּלְכוּת), וְחָמוּ דְּאַתְוֹקֵד וּרְאוּ שְׁנִשְׂרָף בְּדִינֵי אֵשׁ הַגְּבוּרָה הַחֲזָקָה, עַבְדוּ בַּהּ הַסְפִידָא וְעִשּׂוּ כּוּ הַסְפֵד, לְעוּרֵר אֵת הַרְחַמִּים

עד דַּאֲשַׁתְּמַע קָל מְרִירוֹ דְּבִכְיָה לְרוּם שְׁמַיָּא, וְכָל מְלֹאכֵי עֵילָאֵי בְּכוֹ
עֲמַהוּן לְעֵלָא.

אִיתְעַר קְדָשָׁא בְּרִיףּ הוּא וְאֲתָא לְגַבְיַהוּן, וְאֲשַׁכַּח לוֹן מְמַרְרִין בְּקָל
בְּכִיָּה, גּוֹ עֲפָרָא דְּמִקְדָּשָׁא, אָמַר לוֹן, רְחִימִין דְּנַפְשָׁאֵי מָה
אֲתוּן הֶכָּא, (שם י"א טו) מָה לִּידִידֵי בְּבִיתִי.

קָם אַבְרָהָם סָבָא בְּקִדְמִיתָא, וְאָמַר קַמִּיהָ, מָאֲרִי דְּעֵלְמָא, אֲתָּ יְדַעְתָּ
דְּאֲזִלִּית קַמָּךְ בְּאוֹרַח קְשׁוּט, עֶשֶׂר זְמַנִּין נְסִית לִי וְקִיַּמִּית בְּכֵלָא,
בְּנִי אֵן אִינוּן, לָא שְׁמַעְנָא קָל מְלִיהוּן בְּאַרְעָא דְּאוּמִית לִי לְקִיַּמָּא
לְהוּן בְּהָ.

אָמַר לִיהָ קְדָשָׁא בְּרִיףּ הוּא, אִי אַבְרָהָם רְחִימָא דְּנַפְשָׁאֵי, (שם) וּבִשְׁר
קְדָשׁ יַעֲבְרוּ מְעֵלְיָךְ, בְּטִילוּ מִיַּנְיַיהוּ בְּרִית קְדִישָׁא, וּפְלַחוּ עֲבוּדָה

מתוק מדבש

העליונים, עד דַּאֲשַׁתְּמַע קָל מְרִירוֹ דְּבִכְיָה לְרוּם שְׁמַיָּא עד שנשמע קול מרירות הבכיה
לרום השמים, בסוד שערי דמעה הנפתחים על ידי מי הדמעות, וְכָל מְלֹאכֵי עֵילָאֵי בְּכוֹ
עֲמַהוּן לְעֵלָא וכל מלאכי מעלה שבהיכלות העליונים בכו עמם למעלה.

והנה על ידי אלו הבכיות אִיתְעַר קְדָשָׁא בְּרִיףּ הוּא וְאֲתָא לְגַבְיַהוּן התעורר הקדוש
ברוך הוא שהוא הבינה שהיתה מסולקת מהם, ובא אליהם, וְאֲשַׁכַּח לוֹן מְמַרְרִין
בְּקָל בְּכִיָּה גּוֹ עֲפָרָא דְּמִקְדָּשָׁא ומצא אותם ממררים בקול בכיה בתוך עפר המקדש,
אָמַר לוֹן אמר להם הקדוש ברוך הוא, רְחִימִין דְּנַפְשָׁאֵי מָה אֲתוּן הֶכָּא אהוביי נפשי
מה אתם נמצאים כאן, מָה לִּידִידֵי בְּבִיתִי.

מיד קָם אַבְרָהָם סָבָא בְּקִדְמִיתָא קָם אברהם הזקן בתחילה, לעורר את מדת החסד, כי
אברהם שהוא בחסד הוא ראש המדברים בכל מקום, וְאָמַר קַמִּיהָ מָאֲרִי דְּעֵלְמָא
ואמר לפני אדון העולם, אֲתָּ יְדַעְתָּ דְּאֲזִלִּית קַמָּךְ בְּאוֹרַח קְשׁוּט אתה ידעת שהלכתי
לפניך בדרך אמת, כִּי עֶשֶׂר זְמַנִּין נְסִית לִי וְקִיַּמִּית בְּכֵלָא עֶשֶׂר פעמים נסית אותי
ועמדתי בכלם, ועתה בְּנִי אִינוּן בני איפה הם, לָא שְׁמַעְנָא קָל מְלִיהוּן בְּאַרְעָא
דְּאוּמִית לִי לְקִיַּמָּא לְהוּן בְּהָ לא שמעתי קול דבריהם, בארץ אשר נשבעת לי לקיים
אותם בה.

אָמַר לִיהָ קְדָשָׁא בְּרִיףּ הוּא לאברהם, אִי אַבְרָהָם רְחִימָא דְּנַפְשָׁאֵי הוּי אברהם
אהוב נפשי, וּבִשְׁר קְדָשׁ יַעֲבְרוּ מְעֵלְיָךְ דהיינו בְּטִילוּ מִיַּנְיַיהוּ בְּרִית קְדִישָׁא
שבטלו מהם את הברית הקדושה, וְזוּה פִּגְמוֹ אִפִּילוּ נְמַדַּת הַחֶסֶד המתגלגל צפה היסוד,

זָרָה, וְעַל דָּא אֵיתְקַפֵּת רוּגְזָאֵי בְּהוֹן, וּבְגִינְיָ אִוְרִיכְנָא לֹון פְּמָה זְמַנִּין,
וְלֹא תְבוּ קְדָמִי.

פִּינֹן דְּשִׁמְעַ אַבְרָהָם פֶּךְ, אָמַר יִמְחוּ עַל קְדוּשַׁת שְׁמֵךְ פֶּל אֵינֹון חוּבִיהוֹן
בִּינֵי עַמְמֵיָא, עַד דִּיהָא רַעְוָא דִּילָךְ לְאַתְבָּא לֹון לְגַבְךָ, וְכֵן פְּלָהוּ
פְּגוּוֹנָא דָא, וְאַזְלוּ לָהּ.

מתוק מדבש

ועוד וּפְלָחוּ עֲבוּדָה זָרָה ועבדו לעבודה זרה, ובזה פִּגְמוּ בַמִּדַּת הַמַּלְכוּת שְׁבַח נֹוגַע פֶּגַם
עבודה זרה, וְעַל דָּא אֵיתְקַפֵּת רוּגְזָאֵי בְּהוֹן ועל כן חרה אפי בהם, וּבְגִינְיָ אִוְרִיכְנָא
לֹון פְּמָה זְמַנִּין ובשבילך הארכתי אפי להם כמה פעמים, ר"ל שְׁנַשְׁתַּמְשְׁתִּי בַמִּדַּת הַחֶסֶד
לְהַאֲרִיךְ אִפִּי אוֹלֵי יִשְׂרָאֵל ויתקנו פֶּגַם נַפְשָׁם, אֲבָל וְלֹא תְבוּ קְדָמִי ולא שבו לפני בתשובה,
ולא נתקנו.

פִּינֹן דְּשִׁמְעַ אַבְרָהָם פֶּךְ כִּינֹן שִׁמְעַ אַבְרָהָם כֵּךְ, אָמַר, יִמְחוּ עַל קְדוּשַׁת שְׁמֵךְ פֶּל
אֵינֹון חוּבִיהוֹן בִּינֵי עַמְמֵיָא ר"ל שִׁיְהִיּוּ בַגְלוֹת בֵּין הָעַמִּים עַד שִׁירְצוּ אֶת עֹונָם,
וימחו עֹונוֹתֵיהֶם מֵעֲלֵיהֶם, וילבינו ויתקנו את מַדַּת הַחֶסֶד עַל יַדֵּי עֹונֵי הַגּוֹף וְהַנֶּפֶשׁ בֵּין
הָאוֹמוֹת, עַד דִּיהָא רַעְוָא דִּילָךְ לְאַתְבָּא לֹון לְגַבְךָ עַד שִׁיְהִי רַצוֹן מִלִּפְנֵיךְ לְהַחְזִיר
אוֹתָם וְלְהַשִּׁיבָם אֵלֶיךָ, וְכֵן פְּלָהוּ פְּגוּוֹנָא דָא וְכֵן כֹּל הָאֲבוֹת עֲנוּ וְאָמְרוּ כַעֲיֵן שַׁעֲנָה
אַבְרָהָם, וְאַזְלוּ לָהּ וְהִלְכוּ לָהֶם.

ריבוי הבכיה על גלות השכינה

בב"ל חצות לילה הוא (השכינה) צועקת ושואגת אל השם יתברך על חורבן בית המקדש
כמו שכתוב קול ברמה נשמע רחל מבכה על בניה, וגם כן היא נותנת זמירות
והודאות כל לילה כמו שכתוב אלהים אל דמי לך כי (השכינה הקדושה) אינה מחרשת
ושוקטת ודומיה כל הלילה לשבח להקב"ה. לכן ראוי לאדם לשתף עצמו עמה לעשות
כמעשיה. לכן צריך האדם להרבות ולבכות ולצעוק בכל לילה על גלות השכינה וחורבן
בית המקדש, ואחר כך לעסוק בתורה וזה סוד דוד המלך שכל לילה היה עוסק
בשירות ותשבחות לסייע לשכינה כמ"ש חצות לילה אקום להודות לך.

(פע"ח שער תיקון תלום דף פ"א ט"ד)

מאמר הספר רחל

אֲשֶׁת־אֶרֶת תִּמְן רַחֵל, וְאֶרִימָת קֹל בְּכִיָּה בְּמִרְרוֹ דְתַמְרוּרִים, אָמַר לָהּ
 קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, רַחֵל, מָה אֶת מִבְּכָה, אָמְרָה קִמְיָה וְלֹא
 אֲבָכָה, בְּנִי אֵן אִינוּן, וּמָה חֲטָאן לְגַבְדָּךְ, אָמַר לָהּ עֲאֵלוּ צְרַתִּי לְקִמְאִי,
 וְאֵעִילוּ לָהּ בְּבֵיתִי, מִיָּד אָמְרָה וְכִי לֹא עֲבָדִית אֲנָא יְתִיר, דְּאֵעִילְנָא
 צְרַתִּי בְּבֵיתִי.

דְתַנְן, בְּשַׁעְתָּא דְכְתִיב (בראשית כ"ב) וַיִּגְדַּע יַעֲקֹב לְרַחֵל פִּי אַחִי אֲבִיָּהּ הוּא,
 אָמַר הַזְדוּוּגִי לְגַבְאִי, אָמְרָה לִיָּה אֵין, אֲבָל אַחְתָּא אֵית לִי קְשִׁישָׁא
 מִינְאִי, וּמִסְתַּפְינָא מֵאֲבָא דְרַמְאָה אִיהוּ, מִיָּד וַיִּגְדַּע יַעֲקֹב לְרַחֵל פִּי אַחִי

מתוק מדבש

"מאמר הספר רחל" בו מבואר שרחל הרימה קול בכיה במרירות גדולה, וטענה להקב"ה
 שכדי שלא תתבזה לאה אחותה מסרה את נפשה ומסרה את הסימנים ללאה והכניסה את
 צרתה בביתה, ואתה שמדתך רחום וחנון היה לך לעבור על עונותיהם, ולא רצתה לקבל
 תנחומין עד שנשבע לה הקב"ה שיגאל את בניה, במהרה בימינו אמן.

(מקור המאמר זוהר חדש איכה דף ק"א ע"ב וצנז'ורינו כרך ג' עמ' תרס"ה-תרס"ו)

אֲשֶׁת־אֶרֶת תִּמְן רַחֵל נשארה שם רחל שהיא סוד השכינה, וְאֶרִימָת קֹל בְּכִיָּה בְּמִרְרוֹ
 דְתַמְרוּרִים והרימה קול בכיה במרירות גדולה, אָמַר לָהּ קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא,
 רַחֵל, מָה אֶת מִבְּכָה למה את בוכה כל כך, אָמְרָה קִמְיָה אמרה רחל לפני הקדוש ברוך
 הוּא, וְלֹא אֲבָכָה וכי לא אבכה, בְּנִי אֵן אִינוּן בני איפה הם, וּמָה חֲטָאן לְגַבְדָּךְ ומה
 חטאו לפניך, אָמַר לָהּ הקדוש ברוך הוּא, עֲאֵלוּ צְרַתִּי לְקִמְאִי וְאֵעִילוּ לָהּ בְּבֵיתִי הכניסו
 צרתי שהיא העבודה זרה לפני, והכניסו אותה בביתי, ובזה פגמו בך רחל ממש שמדתך מדת
 המלכות, מִיָּד אָמְרָה רחל, וְכִי לֹא עֲבָדִית אֲנָא יְתִיר דְּאֵעִילְנָא צְרַתִּי בְּבֵיתִי וכי לא
 עשיתי אני יותר שהכנסתי את צרתי בביתי, (וזה גרמתי שהנינה שהיא סוד ללא נאחזת ציעק
 סוד התפלות), וזה יספיק להם להאריך אפך להם, וליסרם בדרך אחרת עד שישוּבו.

דְתַנְן שלמדנו, בְּשַׁעְתָּא דְכְתִיב בשעה שכתוב וַיִּגְדַּע יַעֲקֹב לְרַחֵל פִּי אַחִי אֲבִיָּהּ הוּא,
 אָמַר יַעֲקֹב לְרַחֵל, הַזְדוּוּגִי לְגַבְאִי תנשאי אלי, אָמְרָה לִיָּה רחל, אֵין כֵּן אני
 רוצה, אֲבָל אַחְתָּא אֵית לִי קְשִׁישָׁא מִינְאִי אבל יש לי אחות גדולה ממני, וּמִסְתַּפְינָא
 מֵאֲבָא דְרַמְאָה אִיהוּ ואני יראה מאבי שהוא רמאי, וירצה להחליף את אחותי הגדולה
 במקומי, מִיָּד וַיִּגְדַּע יַעֲקֹב לְרַחֵל פִּי אַחִי אֲבִיָּהּ הוּא, בְּרַמְאֻתָּה גם אני יכול לרמות

אָבִיָּהּ הוּא, בְּרַמְאוֹתָהּ, מִיַּד יֵהֵב לָהּ סִימָנִין, פִּיּוֹן דְּעֵאלֵת לְאָה בְּהֵוּא
 לִילְיָא, אַמְרָה רַחֵל הִשְׁתָּא מִתְּפַסְפָּא אַחְתִּי, אֲזֵלֵת וּמְסָרָה לָהּ סִימָנִין.
 וְעַל דָּא אַמְרָה לְגַבֵּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַנָּא לֹא עֲבָדִית יִתִּיר, דְּאֶעֱלֵנָּא
 צְרַתִּי בְּבֵיתִי, וְאַתָּה דְּכָתִיב בָּךְ (שְׁמוֹת ל"ד ו') רַחוּם וְחַנוּן אֲרַךְ אַפַּיִם,
 הִוָּה לָךְ לְאַעְבְּרָא עַל חוֹבֵיהוֹן.

וּבְכָל מָה דְּאָמַר לָהּ לֹא קִבִּילֵת תְּנַחוּמִין, הִדָּא הוּא דְּכָתִיב (ירמיה לא
 י') קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע וְגוֹמֵר פִּי אֵינְנוּ, לֹא בַּעֲתָ לְקַבְּלָא תְּנַחוּמִין,
 מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין פִּי אֵינְנוּ פִּיּוּמִין קִדְמָאִין לְאַשְׁרָאָה בִּינֵיהוּ, וְהָא

מתוק מדבש

כנגד רמאי כמותו, מִיַּד יֵהֵב לָהּ סִימָנִין מִיד נָתַן יַעֲקֹב לְרַחֵל סִימָנִים (הַמְצוּאִים נִסְפַר
 חֶסֶד לְאַנְרֵסָה מֵעֵין ז' נֹהֵר ס"א), שִׁתְעֵשָׂה כְּשִׁיבִיאוּ אוֹתָהּ לְהַתְחַבֵּר אֵלָיו, כְּדֵי שֶׁלֶכֶן לֹא יִחְלִיפְנָה
 בְּלֵאָה, פִּיּוֹן דְּעֵאלֵת לְאָה בְּהֵוּא לִילְיָא כִּיּוֹן שֶׁנִּכְנְסָה לָאָה בְּאוֹתוֹ הַלִּילָה לְהַתְחַבֵּר עִם
 יַעֲקֹב, אַמְרָה רַחֵל כֵּךְ חִשְׁבָה בְּדַעְתָּהּ, הִשְׁתָּא מִתְּפַסְפָּא אַחְתִּי עֵתָה תִּתְּבִישׁ וְתִתְּבֹזָה
 אַחוֹתִי, שִׁיעֲקֹב יִכִּיר שֶׁהִיא לָאָה, לְפִי שֶׁלֹּא תַעֲשֶׂה אוֹתָם הַסִּימָנִים שֶׁמֶסֶר לָהּ יַעֲקֹב, וְכֵדֵי
 לְהַצִּיל אוֹתָהּ מִבְּזוּיּוֹן אֲזֵלֵת וּמְסָרָה לָהּ סִימָנִין הַלְכָה רַחֵל וּמִסְרָה אֶת הַסִּימָנִים לְלֵאָה,
 שִׁיחֲשׁוּב יַעֲקֹב שֶׁהִיא רַחֵל (וְעֵינִן מִס' מַגִּילָה דף יג ע"ג).

וְעַל דָּא אַמְרָה לְגַבֵּי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְעַל זֶה אַמְרָה רַחֵל לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאַנָּא
 לֹא עֲבָדִית יִתִּיר דְּאֶעֱלֵנָּא צְרַתִּי בְּבֵיתִי וְכִי אֲנִי לֹא עֲשִׂיתִי יוֹתֵר שֶׁהִכְנַסְתִּי אֶת
 צְרַתִּי בְּבֵיתִי, וְאַתָּה דְּכָתִיב בָּךְ וְאַתָּה שֶׁנֶּאֱמַר בְּךָ רַחוּם וְחַנוּן אֲרַךְ אַפַּיִם הַזְכִּירָה ג'
 מְדוֹת הָאֱלוֹ מִפְּנֵי שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְּנַהֵג עִמָּהֶם זֶה אַחֵר זֶה, כִּי אִם הָאָדָם אֵינוֹ צָדִיק
 גָּמוּר שִׁישׁ בִּידוֹ סִיפּוּק לִיטוּל בְּדִין, אִזּוֹ נֹתֵן לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִצַּד הַרְחָמִים, וְהֵינּוּ
 מִדַּת "רַחוּם", וְאִם אֵין לוֹ זְכוּת כָּלֵל, מִתְּנַהֵג עִמוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַדַּת "חַנוּן" שְׁנוֹתֵן
 לוֹ עַל צַד הַחֵן בְּחֵנֶם, וְאִם הוּא רָשָׁע, אִזּוֹ מִתְּנַהֵג עִמוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַדַּת "אֲרַךְ
 אַפַּיִם" שֶׁמֵּאֲרִיךְ לוֹ אִפּוֹ עַד שִׁישׁוּב, וּבְשֵׁלֶשׁ מְדוֹת הָאֱלוֹ מִתְּנַהֵג הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם
 יִשְׂרָאֵל, לְכֵן יִסְפִּיקוּ שְׁלֵא יִגְלוּ, אִלֵּא יִיסָרֵם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדֶרֶךְ אַחֲרֵת עַד שִׁישׁוּבוֹ,
 לְכֵן אַמְרָה רַחֵל הִוָּה לָךְ לְאַעְבְּרָא עַל חוֹבֵיהוֹן הִיָּה לָךְ לְעַבּוֹר עַל עוֹנוֹתֵיהֶם, וְלֹא
 לְהַגְלוֹתָם בְּגִלוֹת.

וּבְכָל מָה דְּאָמַר לָהּ לֹא קִבִּילֵת תְּנַחוּמִין וּבְכָל מָה שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר לְרַחֵל
 לֹא קַבְּלָה תְּנַחוּמִים, הִדָּא הוּא דְּכָתִיב זֶהוּ שֶׁכְּתוּב קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע רַחֵל מִבְּכָה
 עַל בְּנֵיהּ, מֵאֲנָה לְהַנְחֵם עַל בְּנֵיהּ פִּי אֵינְנוּ דְּהֵינּוּ לֹא בַּעֲתָ לְקַבְּלָא תְּנַחוּמִין לֹא רִצְתָה
 לְקַבֵּל תְּנַחוּמִים, מֵאֵי טַעְמָא מְהוּ הַטַּעַם, בְּגִין "פִּי אֵינְנוּ" פִּיּוּמִין קִדְמָאִין לְאַשְׁרָאָה

אֶסְתַּלַּק לְעֵלָא, וְבִגְיִן דְּכִי אֵינְנוּ בְּגוּ בְּנֵהָא, לֹא קִבְּלִית תְּנַחוּמִין,
עַד דְּאוּמִי לָהּ דְּכָתִיב (שם פסוק טו) כֹּה אָמַר יְהוָה מְנַעֵי קוּלְךָ מִכְּבִי
וְעֵינֶיךָ מִדְּמָעָה.

מֵאֲמַר שֹׁאֵגַת הַשְּׂכִינָה

תְּנִינִן בְּכָל לַיְלִיא וְלַיְלִיא קַל מְרִירוֹת דְּכְאִיבָא דְּצִיּוֹן אֲשַׁתְּמַע מְרוֹם
רְקִיעָא לְתַתָּא וּמִתַּתָּא לְרְקִיעָא, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (וימיה כה ל) יְהוָה
מִמְרוֹם יִשְׂאָג וּמִמְעוֹן קָדְשׁוֹ יִתֵּן קוּלוֹ שְׂאָג יִשְׂאָג עַל נְוָהוּ.

מֵתוֹק מִדְּבַשׁ

בֵּינֵיהוּ לְפִי שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵינוֹ שׁוֹרֵה בֵּין יִשְׂרָאֵל כְּבִימִים הֶרְאִשׁוּנִים, וְהָא אֶסְתַּלַּק
לְעֵלָא וְהָרִי נִסְתַּלַּק לְמַעְלָה, וְבִגְיִן דְּכִי אֵינְנוּ בְּגוּ בְּנֵהָא וְלְפִי שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵינוֹ
שׁוֹרֵה בֵּין בְּנֵיהֶם שֶׁל רַחֵל, לֹא קִבְּלִית תְּנַחוּמִין לְפִיכֵךְ לֹא קִבְּלָה רַחֵל תְּנַחוּמִים, ר"ל שֶׁאִם
הָיָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיִם וְיִשְׂרָאֵל הָיוּ נִשְׂאָרִים בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל וְהַשְּׂכִינָה וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
עִמָּהֶם, אִף אִם יִכְלֶה מִקְצָתָם בְּדַבָּר אוֹ בְּרַעַב וְחָרֵב רַחֵל, אֵינוֹ רַעַב כֹּל כֵּךְ כְּמוֹ הַגְּלוּת,
שִׁגְרָמָה סִילוּק הַתְּפָאֶרֶת מֵעַל הַמַּלְכוּת, וְהִיא מֵתַגְרֶשֶׁת אַחֲרֵיהֶם בְּגִלוּתָם.

עַד דְּאוּמִי לָהּ עַד שֶׁנִּשְׁבַּע לָהּ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שִׁיגָאֵל אֶת בְּנֵיהֶם יִשְׂרָאֵל, דְּכָתִיב כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
כֹּה אָמַר יְהוָה מְנַעֵי קוּלְךָ מִכְּבִי וְעֵינֶיךָ מִדְּמָעָה "כִּי יֵשׁ שָׂכָר לְפַעוּלְתְּךָ" עַל שֶׁמִּסְרַת
הַסִּימָנִים לְלֵאָה, "נֹאֵם ה' וְשָׁבוּ מֵאַרְץ אוֹיֵב", ר"ל בְּגִמּוּל זֶה יִשׁוּבוּ בְּנֵיךְ מֵאַרְץ אוֹיֵב (עֵיין שֶׁס נְפִרְשׁ").

"מֵאֲמַר שֹׁאֵגַת הַשְּׂכִינָה בְּתַחֲלִילַת הַלַּיְלָה" בּוֹ מְבוֹאֵר שֶׁבְּכָל לַיְלָה נִשְׁמַע קוֹל מְרִירוֹת מִכַּאֲבָה
שֶׁל צִיּוֹן מְרוֹם רְקִיעַ עַד לְמַטָּה, וּמִלְמַטָּה עַד רוֹם רְקִיעַ, כִּי בְּתַחֲלִילַת הַלַּיְלָה בּוֹכָה הַשְּׂכִינָה
וְשׁוֹאֵגַת מִלְמַעְלָה בְּרוֹם הַרְקִיעַ עַד לְמַטָּה, וְאַחַר כֵּךְ יוֹרֶדֶת הַשְּׂכִינָה לְמִקּוֹם מִזְבַּח הַחִיצוֹן
וְרוֹאֶה אֶת מִקְוָמָה שֶׁהוּא חָרֵב וְנִטְמָא בְּטוּמָאָה, אִז מִיִּלְלַת וְשׁוֹאֵגַת הַשְּׂכִינָה עַד רוֹם הַרְקִיעַ
אֵיךְ נִסְתַּלַּק כֹּל הַשְּׁפַע שֶׁהָיָה עַל יְדֵי הַקְּרַבְנוֹת, וְשֵׁשֶׁת אֵלִפִּים מִלְּאִכִּים שֶׁהָיוּ נִהְנִים מִן
הַקְּרָבָן בְּכָל יוֹם, יוֹרְדִים עִם הַשְּׂכִינָה וְבוֹכִים עַל בִּיטוּל עֲבוֹדַת הַקְּרַבְנוֹת.

(מִקּוֹר הַמֵּאֲמַר צוּהַר חֲדַשׁ אִיכָה דָף קִצֵּ ע"א וּצְזִאוּרֵינוּ כִּכֵּן ג' עמ' תַּעֲרֵב-תַּרְעָה)

תְּנִינִין, בְּכָל לַיְלִיא וְלַיְלִיא קַל מְרִירוֹת דְּכְאִיבָא דְּצִיּוֹן אֲשַׁתְּמַע מְרוֹם רְקִיעָא לְתַתָּא
וּמִתַּתָּא לְרְקִיעָא לְמַדְנוּ, כִּי בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה קוֹל מְרִירוֹת מִכַּאֲבָה שֶׁל צִיּוֹן נִשְׁמַע
מְרוֹם רְקִיעַ עַד לְמַטָּה, וּמִלְמַטָּה לְרוֹם רְקִיעַ, כְּמָה דְּאֵת אָמַר כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר יְהוָה מִמְרוֹם
יִשְׂאָג מִשְׁמַע שְׁאוֹתָהּ הַשְּׁאֵגָה נִשְׁמַעַת מִהַמְרוֹם לְמַטָּה, וּמִמְעוֹן קָדְשׁוֹ שֶׁהוּא בֵּית הַמִּקְדָּשׁ,
יִתֵּן קוּלוֹ מִלְמַטָּה לְרוֹם רְקִיעַ, שְׂאָג יִשְׂאָג עַל נְוָהוּ הָרִי נִזְכָּרָת ג' פַּעֲמִים מִלַּת שְׁאֵגָה,
לְרַמֵּז עַל שֹׁאֵגוֹת שֶׁל שְׁלֹשׁ מִשְׁמֵרוֹת הַלַּיְלָה.

בְּשִׁירוֹתָא דְלִילָיא הִיא אֲתַפְּוֹנַת בְּבִכְיָה, וְשֹׁאגַת מְרוֹם רְקִיעָא לְעֵלָא, נְחַתַת לְתַתָּא לְאַתְרַּ מְדַבַּח הַחִיצוֹן, וְחַמַת דְּוִכְתָּה חֶרֶיב מְסָאב בְּמִסְאָבו, וְכָל אֲתַר לָא אֲשַׁתְּכַח בֵּיה, גְּעַת וּמִילְלַת צוֹחַת בְּקַל מְרִירו, וְאֲמַרַת מְדַבְּחֵי מְדַבְּחֵי פְרָנְסְתֵי, דְּהוּיַת מְרוּיַת לִי בְּכַמָּה נִיסוּכִין בְּכַמָּה עֲלוּן דְּכִיִּין קְדִישִׁין.

כָּל גְּבָרִין קְדִישִׁין רַבְרַבִּין מְמַנְן, הוּוּ מְרוּוֹן וְחֲדָאן מִינְּהּ, אֲכָלִין עֵידוּנִין, וּפְלָגִין חוּלְקִיהוֹן בְּרוּמֵי רְקִיעָא, (א"ה צ"ל וְהִשְׁתָּא) יְהָבוּ בְּה נִיבְלַת חֲסִידִים קְדוּשִׁים, בְּנֵי דְאֲתַדְּבַחוּ עֲלֵהּ, וְוִי לִי מְדַמְיָהוֹן, וְכָל גְּבָרִין רַבְרַבִּין מְמַנְן נְפְלוּ מְדוּכְתִּיהוֹן.

מתוק מדבש

ומפרש בְּשִׁירוֹתָא דְלִילָיא הִיא אֲתַפְּוֹנַת בְּבִכְיָה בתחילת הלילה השכינה מכוונת בבכיה, וְשֹׁאגַת מְרוֹם רְקִיעָא לְעֵלָא וְשׁוֹאגַת מְרוֹם הרקיע למעלה, ואחר כך נְחַתַת לְתַתָּא לְאַתְרַּ מְדַבַּח הַחִיצוֹן היא יורדת למטה למקום מזבח החיצון, וְחַמַת דְּוִכְתָּה חֶרֶיב מְסָאב בְּמִסְאָבו וְרוֹאֵה אֵת מְקוּמָה שֶׁהוּא חֶרֶב וְנִטְמָא בְּטוּמָא, וְכָל אֲתַר לָא אֲשַׁתְּכַח בֵּיה וְשׁוּם מְקוּם טְהוּר לֹא נִמְצָא בו, גְּעַת וּמִילְלַת צוֹחַת בְּקַל מְרִירו היא גועה ומיללת וצועקת בקול מר, וְאֲמַרַת, מְדַבְּחֵי מְדַבְּחֵי פְרָנְסְתֵי ואומרת, מְזַבְּחֵי מְזַבְּחֵי פְרָנְסְתֵי, שֶׁהִיא עוֹלָה הַמִּין עַל יְדֵי הַרוּחָנוּת שֶׁל הַקְּרִבָּנוּת, וְעַל יְדֵי זֶה הִיא יוֹרֵד הַשֶּׁפַע לְהַשְׂכִּינָה לְחַלֵּק לְנַצְחוּמֵיהּ, דְּהוּיַת מְרוּיַת לִי בְּכַמָּה נִיסוּכִין בְּכַמָּה עֲלוּן דְּכִיִּין קְדִישִׁין שֶׁהֵייתָ מְשִׁבֵּעַ אוֹתִי בְּכַמָּה נִסְכִּים בְּכַמָּה עוֹלוֹת טְהוּרוֹת קְדוּשׁוֹת, ר"ל בתחילת הלילה השכינה בוכה על ביטול עבודת היום, מפני שלערב היו מחלקים הכהנים את חלקם שקבלו משלחן גבוה, וכנגדם קבלו אז חלקם המלאכים למעלה כדמפרש ואזיל.

וזה שאומרת השכינה כָּל גְּבָרִין קְדִישִׁין רַבְרַבִּין מְמַנְן, הוּוּ מְרוּוֹן וְחֲדָאן מִינְּהּ כָּל הַמְּלָאכִים הַגְּבוּרִים הַקְּדוּשִׁים, וְשִׁרִים הַמְּמוּנִים, הֵיוּ מְתַרוּוִים וְשִׁמְחִים מִמֶּךָ, אֲכָלִין עֵידוּנִין הֵיוּ אוֹכְלִים מְעַדְנִים, וּפְלָגִין חוּלְקִיהוֹן בְּרוּמֵי רְקִיעָא וְהֵיוּ מְחַלְקִים חֲלִיקָהּ שֶׁל בְּרוּמֵי הַרְקִיעַ. וְהִשְׁתָּא יְהָבוּ בְּה נִיבְלַת חֲסִידִים קְדוּשִׁים וְעַתָּה נִתְּנוּ בְּךָ הַנְּבִלוֹת שֶׁל הַחֲסִידִים הַקְּדוּשִׁים, בְּנֵי דְאֲתַדְּבַחוּ עֲלֵהּ, וְוִי לִי מְדַמְיָהוֹן בְּנֵי שִׁנְשַׁחְטוּ עֲלֵיךָ, אוֹי לִי מְדַמְיָהֶם, וְכָל גְּבָרִין רַבְרַבִּין מְמַנְן נְפְלוּ מְדוּכְתִּיהוֹן וְכָל הַמְּלָאכִים הַגְּבוּרִים, וְשִׁרִים הַמְּמוּנִים נְפְלוּ מִמְּקוּמָם, כְּעֵינִן סוֹכַת דוֹד הַנוּפְלַת, וְהִנֵּה אֵלוֹ הַמְּלָאכִים הֵם מְלָאכֵי הַשְּׁלוֹם שֶׁהֵם פְּנִימָה בְּהִיכְלוֹת.

לְקַל צְוֹחִיהוֹן יִתְבִּין לְבַר, צְוֹחִין וּבְכָאן, אֵינּוֹן אֲרָאִים קְדִישִׁין, דָּאֵת שְׁמִיה קְדִישָׁא הָוָה מִתְעַטֵּר עַלְיֵיהוּ, וּבִיה אֵינּוֹן חֲדָאן וְקִימִין, לְקַל בְּכִיּוּתֵהוֹן אֵת דָּא פְּרָחָא מְנִיָּהוּ, וְסֻלְקָא לְרוּמֵי מְרוּמִים, וְאֶשְׁתָּאֲרוּ כְּנוֹקְבָא דְבְּכָאֵת וּמִיּוֹלָלָת, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה חג ז) הֵן אֲרָאִים צְעָקוֹ חוּצָה, אֲרָאִים בְּלֵא יו"ד, צְעָקוֹ חוּצָה.

מְדַבְּחֵי מְדַבְּחֵי, לְבַתֵּר דְּמְרוּיָת לִי בְּנִבְלוֹת בְּנֵי חֲסִידִין קְדִישִׁין, דְּמָסְרוּ נַפְשֵׁיהוֹן (וּנְשַׁמְתְּהוֹן) עַלְיָךְ, אֵיתְגְּנִיזָת, אֵן אֶשְׁפַּח לָךְ, אֵן אֶשְׁתָּא דְעַלְיָךְ, גָּעַת וּמִיּוֹלָלָת וּבְכָת בְּקַל עָצִיב.

מתוק מדבש

ואמר שיש מלאכים שעל ידי הגלות הם נמצאים בחוץ, כי לְקַל צְוֹחִיהוֹן לקול צעקתם של חסידים הקדושים הנהרגים, יִתְבִּין לְבַר צְוֹחִין וּבְכָאן יושבים בחוץ וצועקים ובוכים המלאכים שהם מחוץ להיכלות, אֵינּוֹן אֲרָאִים קְדִישִׁין והם האראלים הקדושים, דָּאֵת שְׁמִיה קְדִישָׁא הָוָה מִתְעַטֵּר עַלְיֵיהוּ שאות משמו הקדוש יהו"ה היתה מתעטרת עליהם, שהיא אות " כדלקמן, וּבִיה אֵינּוֹן חֲדָאן וְקִימִין ובו היו שמחים ועומדים, אבל לְקַל בְּכִיּוּתֵהוֹן אֵת דָּא פְּרָחָא מְנִיָּהוּ וְסֻלְקָא לְרוּמֵי מְרוּמִים לקול בכייתם על חורבן בית המקדש אות זו פרחת מהם, ועלתה לרומי מרומים, ור"ל פנימיות השכינה שהיא אות " עלתה נשורשה שנמכמה, וְאֶשְׁתָּאֲרוּ כְּנוֹקְבָא דְבְּכָאֵת וּמִיּוֹלָלָת והם נשארו בוכים כנוקבה שבוכה ומיללת על בעל נעוריה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב זהו שכתוב הֵן אֲרָאִים צְעָקוֹ חוּצָה הנה כתוב אֲרָאִים בְּלֵא יו"ד, לכן צְעָקוֹ חוּצָה על שפחה מהם אות ".

וקוד הענין הוא כי אלו המלאכים הנקראים אראלים הם נמצאים צמוך מתגרשים עם השכינה כי הם מלאכה, אצל אינם צמד עמה, כי אז היו נקראים אראלים עם " שהיא השכינה, אלא השכינה יושבת צדד, והם נפרדים ממנה, ולכן הם נקראים אראלים בלא " וענין " היא נקודה האמצעית של השכינה שאין צה גלות, שעליה נאמר (ישעיה מז ח) אֵנִי ה' הוּא שְׁמִי וּכְזוּדִי לֹאֲחֹר לֹא אֶתֵּן, לָכֵן נִסְתַּלְקָה ה' מֵהֶם, והם בגלות עם השכינה צמוד אות ה' שלה.

וממשכת השכינה לקונן ואומרת מְדַבְּחֵי מְדַבְּחֵי, לְבַתֵּר דְּמְרוּיָת לִי בְּנִבְלוֹת בְּנֵי חֲסִידִין קְדִישִׁין מזבחי מזבחי, אחר שהרויית אותי בגופות של בניי החסידים הקדושים, דְּמָסְרוּ נַפְשֵׁיהוֹן עַלְיָךְ שמסרו נפשם עליך, אֵיתְגְּנִיזָת נגזות ונתבטלה העבודה שעליך, אֵן אֶשְׁפַּח לָךְ איפה אמצא אותך, אֵן אֶשְׁתָּא דְעַלְיָךְ ואיפה היא האש שהיתה תמיד יוקדת עליך, בסוד הכתוב (ויקרא ו ז) וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תוֹקֵד בּוֹ, לָכֵן גָּעַת וּמִיּוֹלָלָת וּבְכָת בְּקַל עָצִיב היתה השכינה גועה ומיללת ובוכה בקול עצוב, על ביטול עבודת המזבח.

שֶׁתָּא אֶלְפֵי גַבְרֵי קְדִישִׁין, בְּכָל סֵטְרָא דְאַרְבַּע סֵטְרֵי עֲלָמָא, אֵינּוּן דְהוּוּ אֶכְלֵי קֶרְבְּנָא בְּכָל יוֹמָא, נִחְתִּי בְהֶדְהָ, וּמִיִּלְלִין וּבְכִיִּין עַל מִדְבַח דְעֲלֹוֹן, וַיִּתִּיר הָוּוּ אֶלָּא אֲתַמְעֵטוּ.

וְאֶפִּילוּ אֵינּוּן דְקִיִּימִין לְבַר בְּרוּחַ אַחְרָא, דְמַרְוּן מְאִינּוּן אֵימְרִין וּפְדָרִין, בְּשִׁירוּתָא דְלִילְיָא צְוּוּחִין גְּעָאן וּמִיִּלְלִין עַל הָאֵי מִדְבַח, וְוִי לְחַמְרָא דְאָבִיד אַבּוּסָה אֲתַר דְמַתְרֹה מְנִיָּה, מֵאֵן חָמֵי נְהִימוּ דְגַבְרִין קְדִישִׁין בְּמַטְרוּנִיתָא, מִתְתָּא לְעֲלָא וּמַעֲיֵלָא לְתַתָּא.

מתוק מדבש

שֶׁתָּא אֶלְפֵי גַבְרֵי קְדִישִׁין שֶׁשֶׁת אֲלָפִים מֵלֹאכִים גְּבוּרִים קְדוּשִׁים, שֶׁסָּס כְּנֹגַד הַשְּׂסָה קְלוּוּת, בְּכָל סֵטְרָא דְאַרְבַּע סֵטְרֵי עֲלָמָא בְּכָל צַד מֵאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם, שֶׁסָּס סוּד חֶסֶד גְּבוּרָה תַפְאֶרֶת מַלְכוּת, וְסוּד ד' כִּנְפֵי הַמַּיּוֹת, וְאַרְבַּע מַחְנוֹת מֵלֹאכִים, אֵינּוּן דְהוּוּ אֶכְלֵי קֶרְבְּנָא בְּכָל יוֹמָא אוֹתָם שֶׁהָיוּ אוֹכְלִים חֶלֶק הַרוּחָנִי מִן הַקֶּרֶבֶן בְּכָל יוֹם, נִחְתִּי בְהֶדְהָ וּמִיִּלְלִין וּבְכִיִּין עַל מִדְבַח דְעֲלֹוֹן יוֹרְדִים עִם הַשְּׂכִינָה וּמִלִּילִים וּבוֹכִים עַל בִּיטוּל עֲבוֹדַת מִזְבַּח הָעוֹלָה, וַיִּתִּיר הָוּוּ אֶלָּא אֲתַמְעֵטוּ וְהָיוּ יוֹתֵר מִשֶּׁשֶׁת אֲלָפִים מֵלֹאכִים, אֵלָּא שֶׁנִּתְמַעְטוּ.

להבין את מאמר הבא נקדים מה שכתב הרמ"ק, כי יש בחינות רבות בחיצונים, כי הטמאים בעצמם הם ס"ם וליליית והכתות שלהם, שהם גרמו את החורבן, והם שמחים בצער השכינה לפי שהם רחוקים הרבה מן הקדושה, אבל יש חיצונים שהם קרובים אל הקדושה, שמשם הנשמות של חסידי אומות העולם, והיא קליפה דקה, אלו וכיוצא בהם גם כן בכו בשעת חורבן בית המקדש, מפני שגם הם היו נזונים מן עשן האברים והחלבים שהיו שורפים בלילה על המזבח, ואלו הם בני משמרה הראשונה שעליהם נאמר חמור נוער, מפני שאבדו אבוס שלהם מקום פרוסתם, שהיה המזבח החיצון.

וזה שאמר וְאֶפִּילוּ אֵינּוּן דְקִיִּימִין לְבַר בְּרוּחַ אַחְרָא וְאֶפִּילוּ אוֹתָם הַמֵּלֹאכִים שְׁעוּמִידִים בַּחוּץ בְּרוּחַ אַחֵר חִיצוֹנִי, דְמַרְוּן מְאִינּוּן אֵימְרִין וּפְדָרִין שֶׁהָיוּ מִתְרוּוִים וְנִשְׁבַּעִים מֵעֵשֶׂן הָאֲבָרִים וְהַחֲלָבִים שֶׁל הַקֶּרְבָּנוֹת שֶׁהָיוּ שׁוֹרְפִים עַל הַמִּזְבֵּחַ, הֵנָּה בְּשִׁירוּתָא דְלִילְיָא צְוּוּחִין גְּעָאן וּמִיִּלְלִין עַל הָאֵי מִדְבַח בְּתַחֲלִית הַלֵּילָה גַם הֵם הָיוּ צוֹעֲקִים וְגוֹעִים וּמִלִּילִים עַל בִּיטוּל עֲבוֹדַת מִזְבַּח הַזֶּה, וְאוֹמְרִים וְוִי לְחַמְרָא דְאָבִיד אַבּוּסָה אֲתַר דְמַתְרֹה מְנִיָּה אוֹי לַחֲמוֹר שֶׁאֲבָד אֲבוּסוֹ מִקּוֹם שֶׁהָיָה שָׁבַע מִמֶּנּוּ. מֵאֵן חָמֵי נְהִימוּ דְגַבְרִין קְדִישִׁין דְמַטְרוּנִיתָא (ס"ג סנמ"ק) מִי רָאָה אֶת נְהִימַת וְיִלְלַת הַמֵּלֹאכִים הַגְּבוּרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַמִּלְכָּה, מִתְתָּא לְעֲלָא וּמַעֲיֵלָא לְתַתָּא הַנוֹהֵמִים וְצוֹעֲקִים מִלְמַטָּה לְמַעְלָה וְאַחֵר כֵּן מִלְמַעְלָה לְמַטָּה.

מאמר סדר חורבן ביהמ"ק

אֲרָאנוּ וְלֹא עָתָה אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא קָרוֹב דְּרָף פּוֹכֵב מֵיַעֲקֹב וְקָם שֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר, אֲרָאנוּ, לְמַלְּא דְּפוּרְקָנָא דָּא, דְּאִיהוּ רְבִיעָאָה, וְלֹא עָתָה, אֶלָּא לְסוּף יוֹמֵיָא.

שִׁית יוֹמִין הוּוּ בְּעֵלְמָא, בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה חֲמִינָא, דְּנְהוּרִין דְּהוּוּ בֵּיה מְסַתְּלָקִי, וּמִתְדַעְבִּי שְׁמָשָׁא וְסִיְהָרָא וְכוּכְבֵּיָא וּמְזִלִי אֲתַגְנִיזוּ בֵּיה, (הַגִּי) (אֲתַהוּוּ) בְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית, וּבֵיה אֲסַתְּלָקוּ בְּיוֹמָא דְּאֶלְף רְבִיעָאָה. בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וּוִי דְּגָלוּתָא אֲתַמְשָׁךְ, וּמֵאן יָכִיל לְמַסְבֵּל לֵיה, אָמַר לֵיה, אִי רַבִּי אִי רַבִּי, אֵלּוּ הוּיְתָא יַדַּע פְּמָה עֲרִטוּרָא

מתוק מדבש

"מאמר סדר חורבן ביהמ"ק" בו יבואר שבשעה שגזר הקב"ה שיחרב ביהמ"ק אז קרא לכל צבאות השמים, ופתח הקב"ה בהספד על בניו, והשביע את המלאכים שבידו רוחות העולם שישגיחו על בני ישראל כשיתפזרו שם בני ישראל, ואמר הקב"ה אל השכינה שתלך עם בניו בגלות לשמור אותם, ואמרה השכינה להקב"ה אין אני יכולה לראות כאשר שונאיהם מכלים אותם, אז נשבע הקב"ה לגאול את ישראל באחרית הימים כמו שכתוב "וייש תקוה לאחריתך" במהרה בימנו אמן.

(מקור המאמר זוהר חדש פרשת נלק דף סט ע"א וצנזאורינו כך כ' ע"ג עמ' תקנה-תקס"ב)

אֲרָאנוּ וְלֹא עָתָה אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא קָרוֹב דְּרָף פּוֹכֵב מֵיַעֲקֹב וְקָם שֶׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר וּמִפְרַשׁ מַה שְּׁכָתוּב אֲרָאנוּ הֵיינו לְמַלְּא דְּפוּרְקָנָא דָּא דְּאִיהוּ רְבִיעָאָה אִנִּי רוּאָה אֵת עֵינֵי הַגְּאוּלָּה מִגְלוֹת הַרְבִּיעִית הַזֹּאת, אֲבָל וְלֹא עָתָה, אֶלָּא לְסוּף יוֹמֵיָא אֵלָּא בְּאַחֲרִית הַיָּמִים.

וּמִפְרַשׁ, כִּי שִׁית יוֹמִין הוּוּ בְּעֵלְמָא שְׁשֵׁה יָמִים הָיוּ בְּעוֹלָם בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, כִּנְגַד הַשִּׁיתָּה אֶלְפֵי שְׁנַיִן דְּהוּוּ עֵלְמָא, בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה חֲמִינָא בְּיוֹם הַרְבִּיעִי דְּהֵיינו בְּאֶלְף הַרְבִּיעִי רֵאיינו, דְּנְהוּרִין דְּהוּוּ בֵּיה מְסַתְּלָקִי שֶׁהָאוֹרוֹת שֶׁהָיוּ וְנִבְרָאוּ בּוֹ נִסְתַּלְּקוּ בְּעַת חוֹרְבֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁנַיִ, שֶׁהָיָה עִקְ"ב שְׁנַיִם לִפְנֵי שְׁנֵשֶׁלֶם אֶלְף הַרְבִּיעִי, וּמִתְדַעְבִּי שְׁמָשָׁא וְסִיְהָרָא, וְכוּכְבֵּיָא וּמְזִלִי אֲתַגְנִיזוּ בֵּיה וְהַשְּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ דוֹעֵךְ וּמִתְמַעַט אֹרֶם, הַכוּכְבִּים וּמְזוֹלוֹת נִגְנוּזוּ בּוֹ, כִּי כָתוּב בּוֹ מֵאֲרַת חֶסֶד ו' שֶׁהוּא לְשׁוֹן מֵאֲרָה וְקִלְלָה, הַמּוֹרָה עַל הַסְּתַלְּקוֹת הָאוֹרוֹת, הַגִּי אֲתַהוּוּ בְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית אֵלּוֹ נַעֲשׂוּ בְּיוֹם הַרְבִּיעִי שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, וּבֵיה אֲסַתְּלָקוּ בְּיוֹמָא דְּאֶלְף רְבִיעָאָה וְכֵן כִּנְגַדוּ בְּאֶלְף הַרְבִּיעִי נִסְתַּלְּקוּ הַמְּאוֹרוֹת, שָׁבוּ נִחְרַב מְאוֹר הָעוֹלָם שֶׁהוּא הַבַּיִת הַמִּקְדָּשׁ.

בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר, וּוִי דְּגָלוּתָא אֲתַמְשָׁךְ אִוִי שֶׁהַגְּלוֹת נִמְשַׁכְתָּ כָּל כַּךְ, וּמֵאן יָכִיל לְמַסְבֵּל לֵיה וּמִי יִכּוֹל לְסַבּוֹל אוֹתָהּ, אָמַר לֵיה אֵלֵיהוּ הַנְּבִיא, אִי רַבִּי אִי רַבִּי אֵהָא רַבִּי אֵהָא רַבִּי (לְקַמֵּן דָּף עַג סוּע"א אִימָא, אִמָּא אִלֵּיהוּ ז"ל וְאִמַר לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אִי רַבִּי אִי רַבִּי, עִי"ט), אֵלּוֹ

ובלבולא, עבד קדשא בריך הוא בכלהו רקיעין, בשעתא דגזר ומסר לון לישראל בידא דההיא שפחה, ולאשתעבדא תחות ידא דאדום. בשעתא דהו פתבי פתקין ברקיעא, עד דלא אחתימו בגושפנא דחותמא דמלכא, קרא קדשא בריך הוא לכל חילי שמייא, וקרא לגבריא דקסת הסופר בחרצוי, ואמר ליה, איעכב פתקין עד דלא אחתימו, ואכפה על בני, ואעביד להון הספדא ואבלא, באומאה עליכו, כל חילא דשמיא, דתשבקון לי ולא תתקפון לנחמא לי, כמה דאת אמר (ישעיה כב ד) על פן אמרתי שועו מני אמרר בפכי אל תאיצו לנחמני על שוד בת עמי.

בעט בעיטין ברקיעא דערבות, ועבד ביה בקועין וחלונין פתיחין, פתח ואמר, בני בני רחימו דמעיי, רפיתי לכון, ונטלית לכון כאבא

מתוק מדבש

הויחא ידע כמה ערטורא ובלבולא עבד קדשא בריך הוא בכלהו רקיעין אילו היית יודע כמה ערוב ובלבול עשה הקב"ה בכל הרקיעים, כשנחרב בית המקדש השני, בשעתא דגזר ומסר לון לישראל בידא דההיא שפחה בשעה שגזר ומסר את ישראל ביד אותה השפחה שהיא הליליית, ולאשתעבדא תחות ידא דאדום ולהשתעבד תחת יד אדום.

בשעתא דהו פתבי פתקין ברקיעא בשעה שהיו כותבים את פתקי הגזרות ברקיע, עד דלא אחתימו בגושפנא דחותמא דמלכא טרם שנחתמו בטבעת של חותם המלך, קרא קדשא בריך הוא לכל חילי שמייא קרא הקב"ה לכל צבאות השמים, וקרא לגבריא דקסת הסופר בחרצוי וקרא למלאך גבריא אשר קסת הסופר במתניו, ואמר ליה, איעכב פתקין עד דלא אחתימו תעכב את פתקי הגזרות עד שלא נחתמו, ואכפה על בני ואעביד להון הספדא ואבלא ואככה על בני ואעשה עליהם מספד ואבל, באומאה עליכו כל חילא דשמיא אני משביע אתכם כל צבא השמים, דתשבקון לי ולא תתקפון לנחמא לי שתעזבו אותי לבכות ולהספיד ולא תאיצו לנחם אותי, כמה דאת אמר כמו שנאמר על פן אמרתי, שועו מני חדלו ממני ואל תנחמוני, אמרר בפכי אמרר לב השומעים במרבית הבכי, אל תאיצו לנחמני על שוד בת עמי אל תדחקו לנחמני על העושק של בת עמי, כי רב הוא להנחם עליו.

בעט בעיטין ברקיעא דערבות בעט הקב"ה בעיטות ברקיע העליון הנקרא ערבות, ועבד ביה בקועין וחלונין פתיחין ועשה בו בקיעות וחלונות פתוחים, פתח הקב"ה בהספד ואמר, בני בני רחימו דמעיי בני בני אהובי מעי, רפיתי לכון גידלתי

דנטיל לבריה, אוליפנא לכו דחלתי, אשלטית לכו על כל אומין דעלמא,
 חבתון קמאי בכמה חובין, עברנא עליכו, בגין דבנין יקירין רחמינן
 הויתון קמאי, בני בני, אקרא לארבע סטרין דעלמא, ואומינא להו עליכו.
 מזרח מזרח, באומאה עלך, אי בני יתבדרון בינך, דתסתפל בתוארא
 ודיוקנא דילהון, היך אשתני ואשתחר בענויין דעבדון לון
 בגווף, ותבכה ותספד עליהון ותנטר לון.

בני בני, פד הויתון בביתאי, בתוקפא דאמכון, בעידונוין בעינוגיין, לא
 אשגחתון עלי, בני בני, מה אעביד לכון, גזירה (גזרנא) באומאה,
 אלא אנא ואתון נגלי, משה רעינא מהימנא, (איך) לא תשגח על בני
 ענא קדישא דמסרית בידך.

מתוק מדבש

אתכם, ונטלית לכון פאפא דנטיל לבריה ונשאתי אתכם כאב הנושא את בנו, אוליפנא
 לכו דחלתי לימדתי אתכם את יראתי, אשלטית לכו על כל אומין דעלמא השלטתי
 אתכם על כל אומות העולם, חבתון קמאי בכמה חובין עברנא עליכו חטאתם לפני
 בכמה עונות ועברתי עליכם ומחלתי לכם, בגין דבנין יקירין רחמינן הויתון קמאי
 לפי שבנים יקרים אהובים הייתם לפני, בני בני, אקרא לארבע סטרין דעלמא בני
 בני אקרא לד' רוחות העולם, ר"ל לד' מלאכים הממונים על ד' רוחות העולם, אוריאל
 במזרח, מיכאל בדרום, גבריאל בצפון, רפאל במערב ואומינא להו עליכו ואשביע
 אותם בשבילכם.

וכן עשה הקב"ה, ואמר מזרח מזרח דהיינו מלאך אוריאל השולט במזרח, באומאה
 עלך אני משביע אותך, אי בני יתבדרון בינך אם בני יתפורו בינך, דתסתפל
 בתוארא ודיוקנא דילהון שתסתכל בתואר וצורה שלהם, היך אשתני ואשתחר בענויין
 דעבדון לון בגווף איך נשתנו ונשחרו בענויים שעושים להם בתוכך, ותבכה ותספד
 עליהון ותנטר לון ותבכה ותספוד עליהם ותשמור אותם שלא יכלו בין הגוים.

בני בני, פד הויתון בביתאי בתוקפא דאמכון בעידונוין בעינוגיין בני בני, כשהייתם
 בביתי בחיק אמכם שהיא השכינה הקדושה בעדונים ובתענוגים, לא אשגחתון עלי
 לא השגחתם בכבודי, בני בני, מה אעביד לכון בני בני עתה מה אעשה לכם, גזירה
 גזרנא באומאה גזרה גזרתי בשבועה ומוכרח להתקיים, אלא אנא ואתון נגלי אלא
 אני ואתם נלך בגלות, משה רעינא מהימנא משה רועה הנאמן (שהיה מוסרש נמפארט
 שנמורט), איך לא תשגח על בני ענא קדישא דמסרית בידך איך לא תשגיח על בני
 צאן קדשים שמסרתי אותם בידך.

מִזְרַח מִזְרַח, אֲתַעְרִי לְגַבֵּי מִשָּׁה, וְתִכְפּוּן וְתִסְפְּדוּן עַל בְּנֵי, אֲבָלָא
וּמִסְפְּדָא אֲשָׁמְעוּ כַּחֲדָא, עַד דְּאָנָא אֲשָׁמַע וְאֲתַרְוֵי עִמְכוּן.

בְּנֵי בְנֵי רַחֲמִין דְּנַפְשָׁא, הֵיךְ תְּהִכּוּן בְּשִׁלְשָׁלָאִין תְּקִיפִין, יִדְכוּן מְהֵדְקָן
לְאַחֻרָא, בְּנִין דְּאֲתַרְבִּיאוּ בְּעֵידוּנִין, בְּנִין דְּהוּוּ יְקִירִין מִפְּזוּ וְסִפִּירִין,
בְּנֵי חֲסִידִין קְדִישִׁין, הֵיךְ תְּפִלוּן בִּידֵי נּוֹכְרָאִין דְּלֹא רַחֲמִין כָּלֵל,
בְּשָׂרָא קְדִישָׁא דְּגּוֹפִיכוּן, אִיתְרַמֵּי וְאֲתַחֲלָל בְּשׂוֹקִים וּבְרַחֲוּבוֹת, בְּנֵי
בְּנֵי, וְוֵי עֲלִיכוּן וְעֲלִי, כְּדִין בְּזַע פּוֹרְפִירָא דִּילִיָּה, וְהֵינּוּ דְכָתִיב (איכה
ב טו) בַּצַּע אָמַרְתּוּ.

דְרוֹם דְרוֹם, בְּאוּמָאָה עֲלָךְ, כַּד יִתְבַּדְרוּן בְּנֵי בְּגוּוּף, דְּתִסְתַּכַּל בְּהוּוּ הֵיךְ
מִשְׁחָרָא דִּיוֹקְנִיהוּן, וְיִמִּינְהוּן תְּבִירִין בִּינֵי עִמְמֵיָא, דְרוֹם דְרוֹם,

מתוק מדבש

מִזְרַח מִזְרַח, אֲתַעְרִי לְגַבֵּי מִשָּׁה מִזְרַח מִזְרַח תַּעֲוֹרֵר אֶל מִשָּׁה, וְתִכְפּוּן וְתִסְפְּדוּן
עַל בְּנֵי וְתִכְפּוּ וְתִסְפְּדוּ עַל בְּנֵי, אֲבָלָא וּמִסְפְּדָא אֲשָׁמְעוּ כַּחֲדָא אֲבַל וְהִסְפַּד
הַשְּׁמִיעוּ בִּיחַד, עַד דְּאָנָא אֲשָׁמַע וְאֲתַרְוֵי עִמְכוּן עַד שֹׁאנֵי אֲשָׁמַע וְאֲשַׁבַּע בְּאֲבַל
עִמְכֶם.

בְּנֵי בְנֵי, רַחֲמִין דְּנַפְשָׁאֵי בְנֵי בְנֵי אֲהוּבִים לְנַפְשֵׁי, הֵיךְ תְּהִכּוּן בְּשִׁלְשָׁלָאִין תְּקִיפִין
אִיךְ תִּלְכוּ בְּשִׁלְשָׁלוֹת חִזְקוֹת, יִדְכוּן מְהֵדְקָן לְאַחֻרָא יִדְכֶם קְשׁוּרוֹת לְאַחֻר,
בְּנִין דְּאֲתַרְבִּיאוּ בְּעֵידוּנִין בְּנִים שְׁנַתְּגַדְלוּ בְּעֵדוּנִים, בְּנִין דְּהוּוּ יְקִירִין מִפְּזוּ וְסִפִּירִין
בְּנִים שְׁהִיוּ יְקִירִים מִפְּזוּ וְסִפִּירִים, בְּנֵי בְנֵי, חֲסִידִין קְדִישִׁין בְּנֵי בְנֵי חֲסִידִים קְדוּשִׁים,
הֵיךְ תְּפִלוּן בִּידֵי נּוֹכְרָאִין דְּלֹא רַחֲמִין כָּלֵל אִיךְ תְּפִלוּ בִּידֵי נְכָרִים שְׁאִינִם מִרַחֲמִים
כָּלֵל, בְּשָׂרָא קְדִישָׁא דְּגּוֹפִיכוּן אִיתְרַמֵּי וְאֲתַחֲלָל בְּשׂוֹקִים וּבְרַחֲוּבוֹת בְּשַׂר הַקּוֹדֵשׁ
שֶׁל גּוֹפְכֶם אִיךְ הוֹשֵׁלְךְ וְנִתְחַלֵּל בְּשׂוֹקִים וּבְרַחֲוּבוֹת, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (מְהִלִּים ע"ט ז) נִתְּנוּ
אֶת נִבְלַת עֲבָדֶיךָ מֵאֲכָל לַעֲוֹף הַשָּׁמַיִם, בְּשַׂר חֲסִידֶיךָ לְחִיתוֹ הָאָרֶץ, בְּנֵי בְנֵי, וְוֵי עֲלִיכוּן
וְעֲלִי בְנֵי בְנֵי אוּי עֲלִיכֶם וְעֲלִי, כְּדִין בְּזַע פּוֹרְפִירָא דִּילִיָּה אִז קָרַע אֶת לְבוֹשׁ
הַמַּלְכוּת שְׁלוֹ, וְהֵינּוּ דְכָתִיב וְהוּוּ שְׁכָתוּב בַּצַּע אָמַרְתּוּ פִּירוּשׁוֹ קָרַע הַשִּׁירָאִין שְׁלוֹ
(איכה רנ"ז).

דְרוֹם דְרוֹם דְּהֵינּוּ מֵלֶאךְ מִיכָאֵל הַשּׁוֹלֵט בְּדְרוֹם, בְּאוּמָאָה עֲלָךְ אֲנִי מִשְׁבִּיעַ אוֹתְךָ, כַּד
יִתְבַּדְרוּן בְּנֵי בְּגוּוּף כְּשִׁיתְפַּזְרוּ בְנֵי בְּתוֹכְךָ, דְּתִסְתַּכַּל בְּהוּוּ הֵיךְ מִשְׁחָרָא דִּיוֹקְנִיהוּן
שְׁתַּסְתַּכַּל בְּהֶם אִיךְ נִשְׁחָרָה צוֹרְתֶם (לְעוֹמַת הַסֵּד שְׁדָרוּס שְׁגוּוּ לָנָן), וְיִמִּינְהוּן תְּבִירִין בִּינֵי
עִמְמֵיָא וְיִמִּינִם שְׁהִיא סוּד הַחֲסֵד שְׁבוֹרוֹת בֵּין הָעַמִּים, דְרוֹם דְרוֹם, בְּאוּמָאָה עֲלָךְ דְרוֹם

בְּאוֹמְאָה עֲלֶיךָ, אֶתְעַר לְגַבֵּי אַבְרָהָם רְחִימָאֵי, וְאִימָא לִיה אֵיךְ נִפְלוּ
בְּנוֹי, וְאֶתְבְּדְרוּ בֵּין שְׁנֵאִיהוֹן, וְתַבְּפוֹן וְתַסְפְּדוֹן עֲלִיהוֹן, דְּרוּם דְּרוּם,
בְּאוֹמְאָה עֲלֶיךָ, דְּתַנְטֵר בְּנוֹי רְחִימוֹ דְּנַפְשָׁאֵי, כַּד יִתְבְּדְרוֹן בְּגוֹרְףָּ.

צְפוֹן צְפוֹן, אֶתְעַר בְּקוֹל בְּכִיָּה וּמַסְפַּד וְאַבְלָא וַיְגוֹנָא לְגַבֵּי בְּנוֹי, וְאִימָא
לִיה לְעַקִּידָא דְּמַדְבַּחֵי, הֵיךְ אֲזַלִּין בְּנוֹי וְהֵיךְ נִפְלוֹן בְּחַרְבָּא, לֹא
תִימְרוֹן דָּא, וְלֹא תְהוֹדְעוֹן דָּא לִיעַקֵב (אַבוּהוֹן), דְּלֹא יִהְפֵּף עֲלֵמָא בְּרִיגְעָא.
מְעַרְב מְעַרְב, אֶתְעַר לְגַבֵּי נְאֻקַּת חֲלָלִין, וְקַרְבִּין תְּקִיפִין דְּבְנוֹי, אִיתְעַר
לְגַבֵּי רְחִימָתִי יוֹנְתִי תַמְתִּי, הֵיךְ אֲזַלִּין בְּנֵהָא, וְהֵיךְ מִתְבְּדְרִין
בְּכַמָּה סְטָרִין.

מתוק מדבש

דרום אני משביע אותך, אֶתְעַר לְגַבֵּי אַבְרָהָם רְחִימָאֵי שֶׁתְּעוֹרֵר אֶת אַבְרָהָם אוֹהֲבֵי שֶׁהִיא
מוֹשֵׁרשׁ בַּחֲסֵד שְׁבַדְרוּם, וְאִימָא לִיה אֵיךְ נִפְלוּ בְּנוֹי וְאִיךְ נִפְלוּ בְּנוֹי בְּגִלוֹת,
וְאֶתְבְּדְרוּ בֵּין שְׁנֵאִיהוֹן וְנִתְפְּזְרוּ בֵּין שׁוֹנְאִיהֶם, וְתַבְּפוֹן וְתַסְפְּדוֹן עֲלִיהוֹן וְתַבְּכוּ וְתַסְפְּדוּ
עֲלֵיהֶם, דְּרוּם דְּרוּם, בְּאוֹמְאָה עֲלֶיךָ דְּרוּם דְּרוּם אֲנִי מְשַׁבֵּעַ אוֹתְךָ, דְּתַנְטֵר בְּנוֹי רְחִימוֹ
דְּנַפְשָׁאֵי שֶׁתְּשׁוּמֹר אֶת בְּנֵי שֶׁהֵם אֲהוּבֵי נַפְשֵׁי, כַּד יִתְבְּדְרוֹן בְּגוֹרְףָּ כְּשִׁיתְּפֹזְרוּ בְּתוֹכָךְ.

צְפוֹן צְפוֹן דִּהֵיינו מֵלֶאךְ גְּבִרְיָאֵל הַשּׁוֹלֵט בְּצַפוֹן, אֶתְעַר בְּקוֹל בְּכִיָּה וּמַסְפַּד וְאַבְלָא
וַיְגוֹנָא לְגַבֵּי בְּנוֹי תְּעוֹרֵר בְּקוֹל בְּכִיָּה וּמַסְפַּד וְאִבְלָא וַיְגוֹן עַל בְּנוֹי, וְאִימָא לִיה
לְעַקִּידָא דְּמַדְבַּחֵי וְאִימָא לִיעַקֵב שֶׁנֶּעֱקַד עַל מִזְבְּחֵי שֶׁהִיא מוֹשֵׁרשׁ בְּגִבּוֹרָה שְׁבַצְפוֹן, הֵיךְ
אֲזַלִּין בְּנוֹי אֵיךְ הוֹלְכִים בְּנוֹי בְּגִלוֹת, וְהֵיךְ נִפְלוֹן בְּחַרְבָּא וְאִיךְ נִפְלוּ בְּחַרְבָּא (נֹא לְרַמּוּ לוֹ
עַל שֶׁנֶּךָ אֵת עֲשׂוּ שֶׁהוּא אִדּוּם "עַל מַרְכָּן תַּמִּי"), אֲבָל לֹא תִימְרוֹן דָּא וְלֹא תְהוֹדְעוֹן דָּא
לִיעַקֵב אַבוּהוֹן לֹא תִאמְרוּ זֹאת וְלֹא תוֹדִיעוּ זֹאת לִיעַקֵב אֲבִיהֶם, דְּלֹא יִהְפֵּף עֲלֵמָא
בְּרִיגְעָא שֶׁלֹּא יִתְהַפֵּךְ הָעוֹלָם בְּרַגַע.

אולי הטעם כי יעקב היה לו צער גידול בנים יותר מאברהם ויצחק, ואם היה יודע שבניו הלכו בגלות
והם בצער גדול, אז היה מרעיש עולמות והיו מתעוררים רחמים העליונים עד שהיה מוכרח לבא
משיח שלא בזמנו, ואז יתהפך העולם ברגע, כעין מה שמובא במס' בבא מציעא דף פה ע"ב עיי"ש.

מְעַרְב מְעַרְב דִּהֵיינו מֵלֶאךְ רְפָאֵל הַשּׁוֹלֵט בְּמַעֲרָב, אֶתְעַר לְגַבֵּי נְאֻקַּת חֲלָלִין וְקַרְבִּין
תְּקִיפִין דְּבְנוֹי מְעַרְב מְעַרְב תְּעוֹרֵר אֶל נְאֻקַּת חֲלָלִים וּמִלְחָמוֹת הַחֻזְקוֹת שֶׁל בְּנוֹי,
אִיתְעַר לְגַבֵּי רְחִימָתִי יוֹנְתִי תַמְתִּי הַתְּעוֹרֵר אֶל הַשְּׂכִינָה שְׁבַמְעַרְב, שֶׁהִיא אֲהוּבֵי יוֹנְתִי
תַמְתִּי, הֵיךְ אֲזַלִּין בְּנֵהָא אֵיךְ הוֹלְכִים בְּנוֹי בְּגִלוֹת, וְהֵיךְ מִתְבְּדְרִין בְּכַמָּה סְטָרִין וְאִיךְ
מִתְפְּזְרִים לְכַמָּה רוּחוֹת הָעוֹלָם.

אֶחָתִי בְרַתִּי רַעֲיָתִי רַעֲיָא דִּילִי רְחִימָתָא דְנִפְשָׁאֵי, מַה נַּעֲבִיד מִן בְּנֵהָא (בְּנָא), מַה יַּעֲבֹדוּן אֵינוּן, אַבְל רְחִימָתִי אֶחָתִי, אֵימָא לָךְ, אֵי בְרַעוּ סְלָקָא עֲלֵךְ, אַנְתָּ מְרוּבַעַת, וְגַדְפִּין דִּילָךְ פְּרִישָׁן לְאַרְבַּע סְטָרִין, בְּאוּמָאָה עֲלֵךְ בְּרַתִּי יְחִידָתִי, דְתַהֲךְ בְּהַדְיָהּ וְלֹא תִשְׁבּוּךְ לִוְן, וְתַחֲפִי עֲלֵיהּ בְּאַרְבַּע סְטָרִין דְעֲלָמָא, וְאֵי לָא, יְתַאבְּדוּן מְעֲלָמָא.

מַה אֵימָא לָךְ רַבִּי, בְּהֵיא שְׁעָתָא דְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל שְׁמַעַת דָּא, אַרְיַמַת קְלָא, וְאַזְדַּעְזְעוּ תַמְנִיסַר אֶלְךָ עֲלָמִין, וְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּהַדְהָ, וְכַדִּין (ירמיה לא יד) קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמַע נְהִי בְכִי תַמְרוּרִים רְחַל מְבַפְּהָ עַל בְּנֵיהָ, וְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא פְּדִין (ישעיה כב יב) וְיִקְרָא אַדְנִי אֱלֹהִים צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לְבַכִּי וּלְמִסְפַּד.

מתוק מדבש

עוד אמר הקב"ה אל השכינה אֶחָתִי בְרַתִּי רַעֲיָתִי רַעֲיָא דִּילִי, רְחִימָתָא דְנִפְשָׁאֵי אַחֹתִי רַעֲיָתִי, הַרְיַעָה שְׁלֵי אַהוּבַת נַפְשִׁי, מַה נַּעֲבִיד מִן בְּנָא מַה נַּעֲשֶׂה עִם בְּנִינוּ, מַה יַּעֲבֹדוּן אֵינוּן וְמַה יַּעֲשׂוּ הֵם בְּגִלוּת לְבָדָם, אַבְל רְחִימָתִי אֶחָתִי אֵימָא לָךְ אַבְל אַהוּבַתִּי אַחֹתִי אֵי אֹמַר לָךְ, אֵי בְרַעוּ סְלָקָא עֲלֵךְ אִם בְּרַצוֹן עוֹלָה עֲלֵיךְ (הֵינּוּ אִם בְּרַצוֹן הוּא), אַנְתָּ מְרוּבַעַת אַתְּ תַהִי רוּבַעַת עֲלֵיהֶם, וְגַדְפִּין דִּילָךְ פְּרִישָׁן לְאַרְבַּע סְטָרִין וְהַכְנַפִּים שְׁלַךְ תַהִינָה פְרוּשׁוֹת לְד' רוּחוֹת הָעוֹלָם לְשִׁמּוֹר אוֹתָם, בְּאוּמָאָה עֲלֵךְ בְּרַתִּי יְחִידָתִי אֵי מִשְׁבִּיעַךְ בְּתֵי יְחִידָתִי, דְתַהֲךְ בְּהַדְיָהּ וְלֹא תִשְׁבּוּךְ לִוְן שְׁתַּלְכִּי עִמָּהּ וְלֹא תַעֲזֹבֵי אוֹתָם, וְתַחֲפִי עֲלֵיהּ בְּאַרְבַּע סְטָרִין דְעֲלָמָא וְתַכְסִּי עֲלֵיהֶם בְּד' רוּחוֹת הָעוֹלָם, וְאֵי לָא, יְתַאבְּדוּן מְעֲלָמָא וְאִם לֹא תַעֲשִׂי כֵךְ, הֵם יֵאבְדוּ מִן הָעוֹלָם ח"ו.

פירוש הפסוק המובא לקמן כה אמר ה', קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמַע נְהִי בְכִי תַמְרוּרִים הִנֵּה בְשָׁמִי מְרוֹם נִשְׁמַע קוֹל הוּא יִלֵּת בְּכִי מַר, רְחַל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ הַקוֹל הוּא שֶׁל רְחַל אֲמַנּוּ אֲשֶׁר מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ שְׁגִלוּ לְבִין הָאוֹמוֹת, מֵאַנְהָ אֶהְנַחֵם עַל בְּנֵיהָ הִיא מֵמַנֵּת לְקַבֵּל תַּנְחוּמִין עַל בְּנֵיהָ, כִּי אֵינוּן כִּי אֵין מִי שֶׁנִּשְׁאָר בְּאַרְצוֹ כִּי כוֹלָם גָּלוּ. (מנלות)

אמר אליהו לרבי שמעון מַה אֵימָא לָךְ רַבִּי מַה אֹמַר לָךְ רַבִּי, בְּהֵיא שְׁעָתָא דְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל שְׁמַעַת דָּא בְּאוֹתָהּ הַשְׁעָה כְּשִׁנְסַת יִשְׂרָאֵל שְׁהִיא הַשְׁכִּינָה שְׁמַעָה זֹאת, אַרְיַמַת קְלָא וְאַזְדַּעְזְעוּ תַמְנִיסַר אֶלְךָ עֲלָמִין הַרִימָה קוֹלָה וְנִזְדַּעְזְעוּ ח"י אֶלְךָ עוֹלָמוֹת, וְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּהַדְהָ וְהַקְב"ה עִמָּה, וְכַדִּין וְאִם נִאֲמַר קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמַע נְהִי בְכִי תַמְרוּרִים רְחַל מְבַפְּהָ עַל בְּנֵיהָ, וְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא פְּדִין וְאִם כְּשִׁבָא הַפְרַעְנִיּוֹת נִאֲמַר בְּהַקְב"ה וְיִקְרָא אַדְנִי אֱלֹהִים צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לְבַכִּי וּלְמִסְפַּד פִּי שִׁסְפְּדוּ וַיִּבְכוּ עַל גְלוֹתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

מֵאֵן חֶמָא עֲרֵטוּרָא בְּכֻלְהוּ רְקִיעֵין, מֵאֵן חֶמָא בְּלְבוּלָא וּמִסְפִּידָא דְתַמָּן,
עַד דְּכָל חֵילֵי שְׁמַיָּא חֲשִׁיבוּ, דְּכָל עֲלָמִין יִתְהַפְּכוּן.

אָמַר לָהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, בְּרַתִּי יַחֲדַתִּי דִּילִי, תְּהֵף
לְחַפְיָא עֲלֵיהּ, וְלִדְיִירָא עִם בְּנָנָן, אָמְרָה לִיהּ, מָאֲרִי דְעֻלְמָא
לֹא אִיהֵף, בְּתַר דְּרַבִּית לֹון, וּתְקִינִית לֹון, וּגְדִילִית לֹון, אָהָא חֶמֶת
לְשַׁנְאִיהוּן דְּאָכְלִי לֹון, וְתִינְשִׁי לְנָא תַמָּן, פְּדִין אֹמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לָהּ לְאֶקְמָא לָהּ, וְלִמְפָּרְק לֹון לְיִשְׂרָאֵל, וְלִאֶפְקָא לֹון מְגֻלוֹתָא, פְּמָה
דָּאת אָמַר (יִרְמִיָּה לֹא טו) כֹּה אָמַר יְהוָה מְנַעֲי קוֹלְךָ מִפְּכִי וְגוֹמַר, וְיֵשׁ
תְּקוּהָ לְאַחֲרִיתֶךָ וְגוֹמַר, וְשָׁבוּ בְּנִים לְגְבוּלָם, וְעַל דָּא נִפְקַת מִקְמִיָּה.

בִּיּוֹן דְּנִפְקַת מִקְמִיָּה, פְּתַח קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל כָּל חֵילֵי שְׁמַיָּא
וְאָמַר (איכה ד א) אֵיכָה יוֹעַם זָהָב, וְכָל הָהוּא קִינָה דְאֶלְפָּא בֵּיתָא,

מתוק מדבש

מֵאֵן חֶמָא עֲרֵטוּרָא בְּכֻלְהוּ רְקִיעֵין מִי רָאָה עֲרֹבֹב בְּכָל הַרְקִיעִים, מֵאֵן חֶמָא בְּלְבוּלָא
וּמִסְפִּידָא דְתַמָּן מִי רָאָה הַבְּלָבֹול וְהַמְסַפֵּד שְׁהִיָּה שֵׁם, עַד דְּכָל חֵילֵי שְׁמַיָּא
חֲשִׁיבוּ דְכָל עֲלָמִין יִתְהַפְּכוּן עַד שְׁכַל צְבָאוֹת הַשְּׁמַיִם חֲשָׁבוּ שְׁכַל הָעוֹלָמוֹת יִתְהַפְּכוּ.

אָמַר לָהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל אָמַר לָהּ הַקְּב"ה לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל שְׁהִיא
הַשְּׁכִינָה, בְּרַתִּי יַחֲדַתִּי דִּילִי בְּתִי יַחֲדַתִּי שְׁלִי, תְּהֵף לְחַפְיָא עֲלֵיהּ תְּלַכִּי
לְחַפּוֹת וּלְשִׁמּוֹר עֲלֵיהֶם, וְלִדְיִירָא עִם בְּנָנָן וְלִדְוֹר עִם בְּנִינוּ, אָמְרָה לִיהּ הַשְּׁכִינָה לְהַקְּב"ה,
מָאֲרִי דְעֻלְמָא לֹא אִיהֵף רְבוּן הָעוֹלָם לֹא אוֹכַל לְלַכַּת עִמָּהֶם, בְּתַר דְּרַבִּית לֹון וּתְקִינִית
לֹון וּגְדִילִית לֹון כִּי אַחַר שְׁגִידֻלְתִּי אוֹתָם וּתִיקַנְתִּי אוֹתָם וְהַגְדַּלְתִּי אוֹתָם, אָהָא חֶמֶת
לְשַׁנְאִיהוּן דְּאָכְלִי לֹון אִיהִי רֹוּאָה אֶת שׁוֹנְאִיהֶם שְׁמַכְלִים אוֹתָם, וְתִינְשִׁי לְנָא תַמָּן
וּתְשַׁכַּח אוֹתָנָו שֵׁם בְּגֻלוֹת, פְּדִין אֹמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָהּ לְאֶקְמָא לָהּ אוֹ נִשְׁבַּע
לָהּ הַקְּב"ה לְהַקִּים אוֹתָהּ, וְלִמְפָּרְק לֹון לְיִשְׂרָאֵל וּלְגֹאוּל אֶת יִשְׂרָאֵל, וְלִאֶפְקָא לֹון
מְגֻלוֹתָא וְלְהוֹצִיא אוֹתָם מִן הַגְּלוּת, פְּמָה דָּאת אָמַר כְּמוֹ שְׁנֹאמַר, כֹּה אָמַר יְהוָה
מְנַעֲי קוֹלְךָ מִפְּכִי וְעֵינֶיךָ מִדְּמַעָה, כִּי יֵשׁ שָׂכָר לְפַעֲלוֹתֶיךָ נָאִם ה', וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב, וְיֵשׁ
תְּקוּהָ לְאַחֲרִיתֶךָ נָאִם ה', פִּי יֵשׁ לְךָ מְקוֹם לְצַפּוֹת לְאַחֲרִיתִּי טוֹב לְבָנִי, כִּי בְּגִמּוֹל זֶה
וְשָׁבוּ בְּנִים לְגְבוּלָם, וְעַל דָּא נִפְקַת מִקְמִיָּה וְעַל הַבְּטַחָה זֶה יֵצֵא הַשְּׁכִינָה מִלְּפָנָיו.

בִּיּוֹן דְּנִפְקַת מִקְמִיָּה כִּיּוֹן שְׁהַשְּׁכִינָה יֵצֵא מִלְּפָנֵי הַקְּב"ה, פְּתַח קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל
כָּל חֵילֵי שְׁמַיָּא פְּתַח הַקְּב"ה עַל כָּל צְבָאוֹת הַשְּׁמַיִם וְאָמַר, אֵיכָה יוֹעַם זָהָב
אֵיךְ יִכְהָה מֵרֹאשִׁית הַפְּנִים הַמְּצַהִיב כֹּזֶהָב, וְכָל הָהוּא קִינָה דְאֶלְפָּא בֵּיתָא וְכֵן אֶת

קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי אָמַר לָהּ, לְבַתְּר קָשֶׁר רְחִימִין בְּהָהוּא אֶלְיָא
וְחִתְמוּ פִתְקִין.

מתוק מדבש

כל הקינה של פרשת איכה יועם זהב שהיא בא' ב', קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי אָמַר
לָהּ הַקְב"ה בלבדו אמר אותה, לְבַתְּר אחר שסיים את הקינה, קָשֶׁר רְחִימִין בְּהָהוּא
אֶלְיָא (אלייא הוא לשון קינה, עיין ערוך ערך אלייה) קשר הקב"ה ברית של אהבה עם השכינה
על ידי הקינה ההיא, ור"ל שעל ידי הקינה התנחם הקב"ה קצת, לפי שהשכינה הסכימה
ללכת עם ישראל בגלות, וְחִתְמוּ פִתְקִין ואז חתמו את פתקי הגזרות כמה זמן יהיו
ישראל בגלות.

מעלת הבכיה בבין המצרים בחצות היום

ענין בין המצרים והם כ"א ימים שבין שבעה עשר בתמוז עד תשעה באב מנהג טוב
וכשר הוא מאד לכל בעל נפש לשבת באבלות אחר חצי היום בכל אלו הימים
ולבכות בכיה ממש על חורבן הבית ומעם היות זה אחר חצות היום הוא כי אז הוא
התעוררות הדיגין בסוד כי ינטו צללי ערב אשר לסבה זו נשרף ההיכל אחר חצי היום,
ודבר זה עושה תועלת גדולה בנפש האדם, וענין חצות הלילה אין צורך להזכירו כי
אפילו בכל שאר הלילות צריך להתאבל על החורבן ומכל שכן בלילות בין המצרים
שצריך להוסיף בבכיה, ועליו נאמר שמחו את ירושלם כו' כל המתאבלים עליה.

(שער הכונות 79 פט ט"ג)

מאמר בכ"ת מלאכי מעלה

כד עייל ליליא, מההוא זמנא חֲדוֹן לָא עֲאלוּ קָמִי מִלְפָּא, וְאַף עַל גַּב דְּחֲדוֹן לָא אֲתַעְרוּ, אֲבָל לְבַר קְיָיְמִי וּמְזַמְרֵי שִׁירְתָּא.

וְכַד אֲתַפְּלִיג לִילִיָּא וְאֲתַעְרוּתָא סְלָקָא מִתְּתָא לְעִילָא, כְּדִין קְדָשָׁא בְרִיף הוּא אֲתַעֵר כָּל חִילֵי שְׂמִיָּא לְבַכְיָהּ, וּבְעֵט בְּרַקִּיעָא וְאֲזַדְעִזְעֵן עֲלָיִי וְתַתָּאִי, וְלִית נְיִיחָא קָמִיָּה בַר בְּזַמְנָא דְּמִתְעַרֵי לְתַתָּא בְּאוּרִייתָא, כְּדִין קְדָשָׁא בְרִיף הוּא וְכָל אֵינּוֹן נְשַׁמְתִּין דְּצַדִּיקָא (דְּעַמִּיָּה) כְּלָהוּ צִיִּיתִין וְחֲדַיִן לְהַהוּא קְלָא, וְכַדִּין נְיִיחָא (ס"א קָמִיָּה, וְאַתִּי נְיִיחָא לְכָלְהוּ נְשַׁמְתִּין

מתוק מדבש

"מאמר בכ"ת מלאכי מעלה" בו מבואר כי כשנכנסת הלילה שדומה לגלות אין המלאכים נכנסים לפני הקב"ה לשיר וכל שירתם הוא מבחוי, ובחצות הלילה הקב"ה בועט ברקיע ומזדעזעים עליונים ותחתונים מחמת גודל צער השכינה, ואז כל המלאכים בוכים על חורבן בית המקדש, ואין נחת לפניו אלא בזמן שמתעוררים למטה בלימוד התורה. ואמר עוד שאין המלאכים אומרים קדושה אלא כשבני ישראל למטה מקדשים את השי"ת, ואז עולה הקדושה מלמטה ומלמעלה יחדיו.

(מקור המאמר זוהר וימי דף רלא ע"א וצנזאוריני כרך 7 עמ' תקנה-תקנו)

כד עייל ליליא מההוא זמנא חֲדוֹן לָא עֲאלוּ קָמִי מִלְפָּא כשנכנס הלילה הדומה לזמן הגלות מזמן ההוא המלאכים המשמחים אינם נכנסים להיכל לשיר ולזמר לפני המלך ב"ה, כי אין שירתם מעוררת היחוד לכך אין תועלת בכניסתם, וְאַף עַל גַּב דְּחֲדוֹן לָא אֲתַעְרוּ וְאַף עַל פִּי שְׁבַלִּילָה הַמְשַׁמְחִים לֹא מִתְעוֹרְרִים בְּפָנִים, אֲבָל לְבַר קְיָיְמִי וּמְזַמְרֵי שִׁירְתָּא אֲבָל מִחוּץ לְהֵיכַל עוֹמְדִים הַמְלָאכִים וּמְזַמְרִים שִׁירָה.

וְכַד אֲתַפְּלִיג לִילִיָּא וְאֲתַעְרוּתָא סְלָקָא מִתְּתָא לְעִילָא וְכַשְׁמִיָּע חֲצוֹת הַלַּיְלָה וְהַתְעוֹרְרוּת שֶׁל צַעַר הַשְּׂכִינָה עַל הַגְּלוּת עוֹלָה מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה, אִי נִמִּי הַתְעוֹרְרוּת הַמְלָאכִים בְּכָל חֲצוֹת לַיְלָה שְׂבוּכִים וְאוֹמְרִים מְזוֹר עַל נְהוּרֹת בְּבַל, כְּדִין קְדָשָׁא בְרִיף הוּא אֲתַעֵר כָּל חִילֵי שְׂמִיָּא לְבַכְיָהּ וּבְעֵט בְּרַקִּיעָא וְאֲזַדְעִזְעֵן עֲלָיִי וְתַתָּאִי אִז הַקְּב"ה מְעוֹרֵר אֶת כָּל צַבָּא הַשָּׁמַיִם לְבַכְיָהּ עַל חוֹרְבֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּבְעֵט בְּרַקִּיעָא וּמְזַדְעִזְעִים עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, ר"ל הוּא דוֹמָה כְּבִיכּוֹל לְמִי שִׁישׁ לוֹ כַּעַס עַל שׁוֹנְאִיו וְאֵינּוֹ יוֹכֵל לְהִנָּקֵם מֵהֶם אִז מִחֲמַת כַּעַס בּוֹעֵט בְּמָה שֶׁלִּפְנֵיו, וְלִית נְיִיחָא קָמִיָּה בַר בְּזַמְנָא דְּמִתְעַרֵי לְתַתָּא בְּאוּרִייתָא וְאִין נְחַת לִפְנֵיו אֲלֵא בְּזַמֵּן שְׁמַתְעוֹרְרִים לְמַטָּה בְּלִימוֹד הַתּוֹרָה, כְּדִין קְדָשָׁא בְרִיף הוּא וְכָל אֵינּוֹן נְשַׁמְתִּין דְּצַדִּיקָא כְּלָהוּ צִיִּיתִין וְחֲדָאן לְהַהוּא קְלָא (ס"ג) אִז הַקְּב"ה וְכָל נְשַׁמּוֹת הַצַּדִּיקִים שֶׁבִּגְן עֵדֶן כּוֹלֵם מְקַשִּׁיבִים וְשִׁמְחִים לְקִרְאֵת קוֹל הַתּוֹרָה, וְכַדִּין נְיִיחָא

דְּצִדִּיקֵיָא עֲמִיָה) קָמִיָה אֲשַׁתְּכַח, בְּגִין דְּמִיּוֹמָא דְּאֲתַחְרִיב מִקְדָּשָׁא לְתַתָּא, אֹמְרֵי קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא דְּלֹא יִיעוֹל בְּגוּ יְרוּשָׁלַם דְּלַעֲיֵלָא, עַד דְּיַעֲלוֹן יִשְׂרָאֵל לִירוּשָׁלַם דְּלְתַתָּא, דְּכְתִיב (הוֹשֵׁעַ י"א ט) בְּקִרְבֶּךָ קְדוֹשׁ וְלֹא אָבוּא בְּעִיר, וְהָא אֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא.

וְכָל אֵינוֹן מְזַמְרֵי קְיָיְמֵי לְבָר, וְאָמְרֵי שִׁירְתָּא בְּתַלְת פְּלָגֵי לִילְיָא, וְכָלְהוּ מְשַׁבְּחָן בְּתוֹשְׁבַּחְתָּן יְדִיעָאן, וְכָלְהוּ חִילֵי שְׁמִיָּא פְּלָהוּ מִתְעַרֵי בְּלִילְיָא, וְיִשְׂרָאֵל בִּימְמָא, וְקְדוּשָׁה לֹא מִקְדָּשֵׁי לַעֲיֵלָא עַד דְּמִקְדָּשֵׁי יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, וְכַדִּין כָּל חִילֵי שְׁמִיָּא מִקְדָּשֵׁי שְׁמָא קְדִישָׁא כְּחָדָא, וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל קְדִישִׁין מִתְקַדְּשִׁין מַעֲלָאֵי וְתַתָּאֵי, (ס"א בְּגִין דְּקְדוּשָׁה דְּשְׁמָא דְּקְדָשָׁא בְּרִיף הוּא לֹא סְלִיק אֲלָא מַעֲיֵלָא וּמִתַּתָּא) כְּחָדָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (וִיקְרָא י"ב ב) קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אָנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

מתוק מדבש

קָמִיָה אֲשַׁתְּכַח וְאִזּוּ שְׁנַחַת רוּחַ לִפְנֵי, בְּגִין דְּמִיּוֹמָא דְּאֲתַחְרִיב מִקְדָּשָׁא לְתַתָּא אֹמְרֵי קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא דְּלֹא יִיעוֹל בְּגוּ יְרוּשָׁלַם דְּלַעֲיֵלָא עַד דְּיַעֲלוֹן יִשְׂרָאֵל לִירוּשָׁלַם דְּלְתַתָּא לְפִי שְׁמִיּוֹם שְׁנַחַרְבֵי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִשְׁבַּע הַקְּב"ה שְׁלֹא יִכְנַס בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם שְׁל מַעֲלָה ר"ל שְׁלֹא יִתִּיחַדוּ הַתְּפָאֶרֶת עִם הַמַּלְכוּת, עַד שִׁישְׂרָאֵל יִכְנַסוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם שְׁל מַטָּה, דְּכְתִיב בְּקִרְבֶּךָ קְדוֹשׁ פ"י עַד שִׁיחִיָּה בְּקִרְבֶּךָ קְדוֹשׁ בִּירוּשָׁלַם שְׁל מַטָּה, וְלֹא אָבוּא בְּעִיר עַד אִזּוּ לֹא אָבוּא בְּעִיר הַקְּדוֹשׁ יְרוּשָׁלַם שְׁל מַעֲלָה, וְהָא אֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא וְכֵן פִּירְשׁוּהוּ הַחֲבָרִים, בְּמַס' תַּעֲנִית דָּף ה' ע"א.

וְכָל אֵינוֹן מְזַמְרֵי קְיָיְמֵי לְבָר וְאָמְרֵי שִׁירְתָּא בְּתַלְת פְּלָגֵי לִילְיָא וְכָל הַמְּלָאכִים הַמְּזַמְרִים עוֹמְדִים לְחוּץ מֵהִיכַל הַמֶּלֶךְ וְאֹמְרִים שִׁירָה בְּגוּ מִשְׁמֵרוֹת הַלַּיְלָה, וְכָלְהוּ מְשַׁבְּחָן בְּתוֹשְׁבַּחְתָּן יְדִיעָאן וְכוּלָם מְשַׁבְּחִים בְּתַשְׁבְּחוֹת הַיְדוּעוֹת (הַמְּצוֹאִים צ"פ וִיקָהֵל דף קנ"ג ע"ב). וְכָלְהוּ חִילֵי שְׁמִיָּא פְּלָהוּ מִתְעַרֵי בְּלִילְיָא וְיִשְׂרָאֵל בִּימְמָא וְכָל צַבָּא הַשְּׁמַיִם כּוּלָם מִתְעוֹרְרִים לְזַמֵּר לְהַקְּב"ה בְּלַיְלָה וְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם, וְקְדוּשָׁה לֹא מִקְדָּשֵׁי לַעֲיֵלָא עַד דְּמִקְדָּשֵׁי יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא וְאִין הַמְּלָאכִים מִקְדָּשִׁים בְּקְדוּשָׁה לְמַעֲלָה עַד שְׁמִקְדָּשִׁים יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה, וְכַדִּין כָּל חִילֵי שְׁמִיָּא מִקְדָּשֵׁי שְׁמָא קְדִישָׁא כְּחָדָא וְאִזּוּ כָּל צַבָּא הַשְּׁמַיִם מִקְדָּשִׁים שֵׁם הַקְּדוֹשׁ יְחִיד, וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל קְדִישִׁין מִתְקַדְּשִׁין מַעֲלָאֵי וְתַתָּאֵי וְעַל כֵּן יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשִׁים מִתְקַדְּשִׁים מֵהַעֲלִיּוֹנִים וְתַתְּוֹנִים, בְּגִין דְּקְדוּשָׁה דְּשְׁמָא דְּקְדָשָׁא בְּרִיף הוּא לֹא סְלִיק אֲלָא מַעֲיֵלָא וּמִתַּתָּא כְּחָדָא לְפִי שֶׁהַקְּדוּשָׁה שְׁל שְׁמוֹ שְׁל הַקְּב"ה לֹא עוֹלָה אֲלָא מִלְּמַעֲלָה וּמִלְּמַטָּה יְחִיד, הָדָא הוּא דְּכְתִיב קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אָנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְכֵן כָּתוּב קְדוּשִׁים בְּלִשׁוֹן רַבִּים לְהוֹרוֹת עַל קְדוּשָׁה שְׁל מַעֲלָה וְשֵׁל מַטָּה.

מאמר אבילות בתשעה באב

בְּתֵר דְּחָאבוּ יִשְׂרָאֵל, וְאֶתְחַרַּב בֵּי מִקְדָּשָׁא, אֶתְמַר בְּשְׂכִינְתָּא אִימָא
 קְדִישָׁא, (איכה א א) אִיכָה יִשְׁבָּה בְּדַד הָעִיר רַבְתֵּי עִם הָיְתָה פְּאִלְמָנָה,
 וּמְכַבִּין בְּלִיל תְּשַׁעָה בְּאָב נְהוּרִין וְשַׁרְגִין, וְעַבְדִּין הֶסְפַּד וְיִתְבִּין פְּאִבְלִים,
 לְאֶשְׁתַּתְּפָא בְּדוּחְקָא דְשְׂכִינְתָּא, בְּגִין דְּאֵינוּן גְּרָמוּ לָהּ כֹּל הָהוּא תְּבִירוּ.

מתוק מדבש

"מאמר אבילות בתשעה באב" בו מבואר שאחר שחטאו ישראל ונחרב ביהמ"ק נאמר על
 שכינה איכה ישבה "בדד" ועל כן צריך לכבות את הנרות בליל תשעה באב, ועושים הספד,
 ויושבים על הארץ כאבלים.

(מקור המאמר צוהר עקב דף עזר ע"א ונציאורינו כרך טו עמ' קע)

בְּתֵר דְּחָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְאֶתְחַרַּב בֵּי מִקְדָּשָׁא אַחַר שְׁחַטְאוּ יִשְׂרָאֵל וְנִחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אֶתְמַר
 בְּשְׂכִינְתָּא אִימָא קְדִישָׁא נֹאמַר בְּשִׁכְנָה שְׁהִיא אִם הַקְדוּשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אִיכָה יִשְׁבָּה
 בְּדַד הָעִיר רַבְתֵּי עִם הָיְתָה פְּאִלְמָנָה, וְעַל כֵּן וּמְכַבִּין בְּלִיל תְּשַׁעָה בְּאָב נְהוּרִין וְשַׁרְגִין
 בְּלִיל תְּשַׁעָה בְּאָב מְכַבִּים אֶת הָאוֹרוֹת וְהַנְרוֹת, וְעַבְדִּין הֶסְפַּד וְיִתְבִּין פְּאִבְלִים וְעוֹשִׂים הַסְפַּד
 וְיוֹשְׁבִים עַל הָאָרֶץ כְּאִבְלִים, לְאֶשְׁתַּתְּפָא בְּדוּחְקָא דְשְׂכִינְתָּא לְהַשְׁתַּתֵּף בְּדוּחַק וְצַעַר הַשְׁכִּינָה,
 בְּגִין דְּאֵינוּן גְּרָמוּ לָהּ כֹּל הָהוּא תְּבִירוּ לְפִי שִׁישְׂרָאֵל גְּרָמוּ לָהּ בְּעוֹנוֹתֵיהֶם כֹּל הַשְּׁבַר הָהוּא.

לידת משיח

ענין תשעה באב מה שנהגו ביום תשעה באב במנחה לומר פסוקים של נחמות וגם
 לקום ולשבת על הספסלים למעלה, ואדרכא נראה מן התלמוד בבלי כי לעת
 ערב הציתו אש בהיכל ביום תשעה באב ונשרף בעת המנחה וכפי זה היה ראוי
 להחמיר במנחה יותר מבשחר, אבל הענין יובן כמה שדרשו בגמרא על פסוק מזמור
 לאסף אלהים באו גוים כו', והקשו מזמור קינה מבעי ליה ותירץ כי בתחילה התחילו
 האויבים להרוג את בני ישראל ואז חשבו ישראל שלא יהיה ח"ו תקומה למפלתם
 ויכלו ח"ו בחרב האויבים, ובראותם שהציתו אש בהיכל לעת ערב שהוא זמן המנחה
 אז אמרו מזמור ושמחו שמחה גדולה וקבלו נחמה, כי אם ח"ו לא היה הקב"ה משליך
 חמתו על העצים ועל האבנים לא היתה תקומה לשונאי ישראל, וכמו שאמרו ז"ל
 כלה את חמתו ויצת אש בציון, ונמצא כי לעת מנחת ערב שהציתו אש בהיכל אז
 אמרו ישראל מזמור וקבלו נחמה על צרתם, אם כן המנהג הנזכר הוא טוב ונכון.
 ונלע"ד ששמעתי גם כן ממורי ז"ל טעם אחר והוא כי אז במנחת תשעה באב נולד
 המשיח הנקרא מנחם כנזכר במדרש איכה רבתי.

(שער הסוגות דף פט ע"ג)

מאמר בכיית יוסף

וַיְפֹל עַל צְוָאֲרֵי בְנֵימָן אָחִיו וַיִּבְךְּ, וּבְנֵימָן בָּכָה עַל צְוָאֲרָיו, רַבִּי יִצְחָק אָמַר, הָא אֻקְמוּהָ דְבָכָה עַל מִקְדָּשׁ רֵאשׁוֹן וְעַל מִקְדָּשׁ שְׁנִי.

וְהָא אֻקְמוּהָ, דְכֶתִיב (איכה ה ה) עַל צְוָאֲרֵינוּ נִרְדְּפָנוּ, עַל בֵּי מִקְדָּשָׁא דְאִיהוּ צְוָאֲרֵי וְשִׁפְרֵוּ דְכָל עֲלָמָא נִרְדְּפָנוּ, יִגְעָנוּ לְמַבְנֵי לִיה תְּרִין זְמָנִין, וְלֹא הוֹנַח לָנוּ, דְהָא לֹא שְׁבָקוּהָ לָן וְאִתְחַרְבּ וְלֹא אִתְבְּנֵי לְבִתְרָא. מַה צְוָאֲרֵי פִיּוֹן דְאִשְׁתַּצִּי, כָּל גּוֹפָא אִשְׁתַּצִּי עֲמִיהָ, הֵכִי נָמִי בֵּי מִקְדָּשָׁא פִיּוֹן דְאִיהוּ אִשְׁתַּצִּי וְאִתְחַשְׁף, כָּל עֲלָמָא הֵכִי נָמִי אִתְחַשְׁף, וְלֹא נָהִיר שְׁמָשָׁא וְלֹא שְׁמִיא וְאַרְעָא וְכוֹכְבֵיא.

מתוק מדבש

"מאמר בכיית יוסף" בו יבואר שמה שבכה יוסף על צוארי בנימין, לרמז לו כי כמו שנמכר יוסף ע"י שנאה ולשון הרע, כן על ידי זה יחרבו ב' בתי המקדש. וכשבית המקדש נחרב, כל העולם נחשך, והשמש לא האיר וגם השמים והארץ והכוכבים לא השפיעו את כוחם, יהי רצון שיבנה במהרה בימינו אמן.

(מקור המאמר דלילוג זוהר פרשת ויגש דף רט ע"ג וצנצאורינו כרך 7 עמ' שלט-שמג)

וַיְפֹל עַל צְוָאֲרֵי בְנֵימָן אָחִיו וַיִּבְךְּ, וּבְנֵימָן בָּכָה עַל צְוָאֲרָיו, רַבִּי יִצְחָק אָמַר, הָא אֻקְמוּהָ הִי כִבֵּר פִּירְשׁוּ חוֹל עַל מַה שְׁנֵאמֵר צְוָאֲרֵי בְלִשׁוֹן רַבִּים, דְבָכָה עַל מִקְדָּשׁ רֵאשׁוֹן וְעַל מִקְדָּשׁ שְׁנִי שִׁבְכָה יוֹסֵף לִפִּי שְׂרָאָה בְרוּחַ הַקּוֹדֶשׁ שְׁשֵׁנִי הַמִּקְדָּשִׁים הַעֲתִידִים לִיבְנוֹת בְּחֻלְקוֹ שֶׁל בְּנֵימִין עֲתִידִים לִיחָרֵב, וְהַטַּעַם שֶׁהָרָאוּ לוֹ כַּאֲן עֲנִין זֶה, לְהוֹדִיעַ לוֹ כִּי כִּמוֹ שְׁעַל יְדֵי שְׁנֵאָה וְלִשׁוֹן הָרַע נִמְכַר יוֹסֵף כִּמוֹ כֵּן עַל יְדֵי זֶה יִחָרְבוּ ב' בְּתֵי מִקְדָּשׁוֹת.

וְהָא אֻקְמוּהָ וְכִבֵּר פִּירְשׁוּהָ חוֹל מַה דְכֶתִיב עַל צְוָאֲרֵינוּ נִרְדְּפָנוּ פִּירְשׁוּ עַל בֵּי מִקְדָּשָׁא דְאִיהוּ צְוָאֲרֵי וְשִׁפְרֵוּ דְכָל עֲלָמָא נִרְדְּפָנוּ שְׁנֵרְדָּפָנוּ עַל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא צְוָאֲרֵי וְיוֹפִי שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, יִגְעָנוּ לְמַבְנֵי לִיה תְּרִין זְמָנִין יִגְעָנוּ לְבִנְיָנוּ שְׁתֵּי פַעְמִים, וְלֹא הוֹנַח לָנוּ, דְהָא לֹא שְׁבָקוּהָ לָן כִּי לֹא הִנִּיחוּ אוֹתוֹ לָנוּ, וְאִתְחַרְבּ וְלֹא אִתְבְּנֵי לְבִתְרָא כִּי נִחְרְבוּ וְלֹא נִבְנוּ אַחַר כֵּן. וְעוֹד דְמִיּוֹן הַבֵּית הַמִּקְדָּשׁ לְצוּאֲרֵי מַה צְוָאֲרֵי פִיּוֹן דְאִשְׁתַּצִּי כִּמוֹ שְׁצוּאֲרֵי כִּיּוֹן שְׁנִכְרַת, כָּל גּוֹפָא אִשְׁתַּצִּי עֲמִיהָ כָּל הַגּוֹף נִכְרַת עִמוֹ, הֵכִי נָמִי בֵּי מִקְדָּשָׁא פִיּוֹן דְאִיהוּ אִשְׁתַּצִּי וְאִתְחַשְׁף כִּמוֹ כֵּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ כִּיּוֹן שֶׁהוּא נִכְרַת וְנִחְרַב, כָּל עֲלָמָא הֵכִי נָמִי אִתְחַשְׁף כָּל הָעוֹלָם גַּם כֵּן נִחְשַׁךְ אוֹרוֹ, וְלֹא נָהִיר שְׁמָשָׁא וְלֹא שְׁמִיא וְאַרְעָא וְכוֹכְבֵיא וְהַשְּׁמֶשׁ לֹא הָאִיר וְהַשְּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְהַכּוֹכָבִים לֹא הִשְׁפִּיעוּ אֶת כּוֹחֵם.

בגין כִּן בָּכָה יוֹסֵף עַל דָּא, וּלְבַתֵּר דְּבָכָה עַל דָּא, בָּכָה עַל שְׂבָטִין
 דְּאַתְּגָלוּ, פֶּד אַתְּחָרִיב בִּי מִקְדָּשָׁא פְּלָהוּ שְׂבָטִין אַתְּגָלוּ מִיַּד,
 וְאַתְּבְּדְרוּ בִינִי עַמְמִיא, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב וַיִּנְשָׁק לְכָל אָחִיו וַיִּבְכֶּה עֲלֵיהֶם,
 עֲלֵיהֶם וְדָאִי, עַל פְּלִים בָּכָה, עַל בִּי מִקְדָּשָׁא דְאַתְּחָרִיב תְּרִין זְמַנִּין,
 וְעַל אָחִיו עֲשֶׂרֶת הַשְּׂבָטִים דְּאַתְּגָלוּ בְּגִלוּתָא וְאַתְּבְּדְרוּן בִּינִי עַמְמִיא,
 וְאַחֲרֵי כֵן דְּבְרוּ אָחִיו אִתּוּ, וְלֹא כְּתִיב וַיִּבְכּוּ, דְּהָא אִיהוּ בָּכָה דְּנִצְנָצָה
 בִּיהּ רוּחָא קְדִישָׁא, וְאַיְנוּן לֹא בָּכוּ דְלֹא שָׂרָא עֲלֵיהוּ רוּחַ קְדָשָׁא.

בְּרוּךְ יְהו"ה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

מתוק מדבש

בגין כִּן בָּכָה יוֹסֵף עַל דָּא וּבִשְׂבִיל זֶה בָּכָה יוֹסֵף עַל בִּי הַחֲרַבְנוּת, וּלְבַתֵּר דְּבָכָה עַל
 דָּא בָּכָה עַל שְׂבָטִין דְּאַתְּגָלוּ וְאַחַר שְׂבָכָה עַל זֶה בָּכָה עַל הַשְּׂבָטִים שְׂגִלוּ, כִּי
 פֶּד אַתְּחָרִיב בִּי מִקְדָּשָׁא פְּלָהוּ שְׂבָטִין אַתְּגָלוּ מִיַּד וְאַתְּבְּדְרוּ בִינִי עַמְמִיא כְּאִשְׁר
 נִחְרַב הַבַּיִת הַמִּקְדָּשׁ כָּל הַשְּׂבָטִים גָּלוּ וְנִתְפְּזוּ בֵּין הָעַמִּים, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב וַיִּנְשָׁק לְכָל
 אָחִיו וַיִּבְכֶּה עֲלֵיהֶם, עֲלֵיהֶם וְדָאִי פִירוּשׁ עַל פְּלִים בָּכָה עַל הַכָּל בָּכָה, עַל בִּי מִקְדָּשָׁא
 דְּאַתְּחָרִיב תְּרִין זְמַנִּין עַל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁנִּחְרַב בִּי פְּעַמִּים, וְעַל אָחִיו עֲשֶׂרֶת הַשְּׂבָטִים
 דְּאַתְּגָלוּ בְּגִלוּתָא וְאַתְּבְּדְרוּן בִּינִי עַמְמִיא וְעַל אָחִיו עֲשֶׂרֶת הַשְּׂבָטִים שְׂגִלוּ וְנִתְפְּזוּ בֵּין
 הָעַמִּים, וְאַחֲרֵי כֵן דְּבְרוּ אָחִיו אִתּוּ, וְלֹא כְּתִיב וַיִּבְכּוּ, דְּהָא אִיהוּ בָּכָה דְּנִצְנָצָה
 בִּיהּ רוּחָא קְדִישָׁא כִּי הוּא בָּכָה לְפִי שְׂנִצְנָצָה בּוּ רוּחַ הַקְּדוֹשׁ וְרָאָה אֶת הַצְּרוּת שִׁימְצָאוּ
 אֶת יִשְׂרָאֵל, וְאַיְנוּן לֹא בָּכוּ דְלֹא שָׂרָא עֲלֵיהוּ רוּחַ קְדָשָׁא וְהֵם לֹא בָּכוּ כִּי לֹא שִׂרְתָּה
 עֲלֵיהֶם רוּחַ הַקְּדוֹשׁ וְלֹא רָאוּ אֶת כָּל הַצְּרוּת שִׁיעֲבְרוּ עַל יִשְׂרָאֵל.

בְּרוּךְ יְהו"ה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

הזוהר במדק מעדה... שם למד סתרי חזק

"הזוהר הקדוש" ע"פ "מתוק מדבש"

הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

23 כרכים המפרשים את כל דברי הזוהר
בלשון קל וקצר ע"פ מפרשי הזוהר הקדמונים

ניתן להשיג בפורמט גדול (24/17 ס"מ)

ובפורמט בינוני (17/12 ס"מ) - מהדורת ר' הערשל וועבער

משלוחים חינם עד הבית לכל חלקי הארץ

ניתן להשיג בחנויות המובחרות,
או במייל: 3022233@gmail.com או בטל:

1800-350-330